

Henna Hurskainen

**YHDYSVALTOJEN VELKA KIINAN
OMISTUKSESSA**
- Tutkimus yhdysvaltalaisten ajatushautomoiden
suhtautumisesta Kiinan Yhdysvaltojen velkaan

Talouden ja johtamisen tiedekunta

Kandidaatintutkinto

Helmikuu 2021

TIIVISTELMÄ

Henna Hurskainen: Yhdysvaltojen velka Kiinan omistuksessa – Tutkimus Yhdysvaltalaisten ajatushautomoiden suhtautumisesta Kiinan Yhdysvaltojen velkaan
Kandidaatintutkinto
Tampereen yliopisto
Politiikan tutkimus
Helmikuu 2021

Globalisoitumisen myötä taloudelliset riippuvuussuhteet ovat nousseet hallitsemaan kansainvälisiä suhteita. Tämä on huomattu erityisesti viime aikoina Kiinan ja Yhdysvaltojen kiihtyneen taloudellisen kilpailun ja kauppasodan myötä. Tässä tutkielmassa tarkastellaan sitä, kuinka Yhdysvalloissa suhtaudutaan Kiinan omistamaan Yhdysvaltojen velkaan. Tutkimuskysymys on, näkevätkö yhdysvaltalaiset ajatushautomot Kiinan omistaman velan taloudellisena uhkana ja vaikuttaako ajatushautomoiden puoluepoliittinen suuntautuminen velan uhkaan suhtautumiseen. Tutkielmassa tarkastellaan lisäksi, kuinka todennäköisesti velkaa voidaan käyttää geoeconomisena instrumenttina ja voiko Kiina aiheuttaa Yhdysvaltojen talouden romahduksen.

Aihetta tutkitaan yhdysvaltalaisten ajatushautomoiden julkaisuja apuna käyttäen. Ajatushautomoilla on merkittävä asema Yhdysvaltojen politiikkaprosesseissa ja niillä on Yhdysvalloissa pitkät perinteet. Tutkielman aineistoon valitut julkaisut koostuvat talouteen ja kansainväliseen politiikkaan keskittyvien ajatushautomoiden julkaisuista. Ajatushautomot ovat Cato Institute, American Institute of Economic Research, The Committee for a Responsible Federal Budget, Economic Policy Institute, Council on Foreign Relations ja The Peterson Institute for International Economics.

Tutkielman teoriana toimii geoeconomia ja tarkemmin geoeconomiset välineet, jotka toimivat ikään kuin linsseinä, joiden läpi aineistoa tarkasteltiin tutkielman menetelmän sisällönanalyysin avulla. Sisällönanalyysi toteutettiin teoriaohjaavasti, jolloin tutkimuksen teoria – geoeconomiset välineet – ohjasivat sisällönanalyysillä toteutettujen luokkien muodostumista.

Tutkimuksen perusteella Yhdysvaltojen velkaa Kiinan omistuksessa ei pidetä uhkana ajatushautomoissa. Analyysin perusteella huomataan myös, ettei ajatushautomoiden puoluepoliittinen suuntautuminen vaikuta velkaan suhtautumiseen. Tutkielman lopputulemana todetaan, ettei Kiina voi käyttää omistamaansa Yhdysvaltojen velkaa geoeconomisena instrumenttina ja siten aiheuttaa Yhdysvaltojen talouden romahdusta.

Avainsanat: ulkomaanvelka, geoeconomiset välineet, taloudellinen uhka, Yhdysvallat, Kiina.

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck –ohjelmalla.

SISÄLLYS

1. JOHDANTO.....	1
2. YHDYSVALTOJEN JA KIINAN VELKASUHDE	2
2.1. KIINA JA YHDYSVALLAT GEOEKONOMISINA TOIMIJOINA	4
2.2. YHDYSVALTOJEN VELKA.....	6
2.3. VELAN ERIÄVÄT MIELIPITEET.....	8
3. TEORIA	9
3.1 GEOEKONOMIA.....	10
3.2. GEOEKONOMISET VÄLINEET.....	12
4. AJATUSHAUTOMOT OLEELLISENA OSANA POLITIIKKAPROSESSIA.....	14
5. SISÄLLÖNANALYYSI	16
6. SISÄLLÖNANALYYSI AJATUSHAUTOMOIDEN JULKAISUISTA	18
6.1. YHDYSVALTOJEN VELKAANTUMINEN KIINALLE EI OLE UHKA.....	19
6.1.1. <i>Dollari - sijoittajien ”turvasatama”</i>	19
6.1.2. <i>Yhdysvaltojen velka suosittu sijoituskohde</i>	21
6.2. VELKA ON UHKA, JOS KIINA MYY VELKAKIRJANSI.....	23
6.2.1. <i>Epävarmuus dollarin maailman aseman vahvuudesta</i>	24
6.2.2. <i>Yhdysvaltojen puolustusrahoitus vaarassa</i>	25
6.2.3. <i>Kiina voi vaikuttaa Yhdysvaltojen lainan hintaan</i>	25
6.3. VELKA ON UHKA, JOS KIINA LAKKAA OSTAMASTA YHDYSVALTOJEN VELKAKIRJOJA.....	27
6.3.1. <i>Lainauskustannusten hillitseminen</i>	27
6.4. VELKA ON UHKA JOS VELKAA EI MAKSETA TAKAISIN.....	27
7. JOHTOPÄÄTÖKSET	28
LÄHTEET:.....	31

1. JOHDANTO

Raha ja finanssimarkkinat ovat tulleet pysyvästi hallitsemaan elämäämme ja määrittämään valtioiden elinrytmiä. Valtiot ovat taloudellisesti kytkeytyneitä toisiinsa ja vauraus on kiinni taloudellisista suhteista sekä pääsystä globaaleille markkinoille (Dong Jung Kim 2019, 153-154). Yhden valtion epäonnistuminen voi johtaa hallitsemattomaan ketjureaktioon, joka kaataa kaikki muutkin. Kysymys kuuluukin, voidaanko globaalin talouden kenttää käyttää tulevaisuudessa uudenaikaisena keinona alistaa kilpailevia valtioita, jolloin ohjuksien ja hävittäjien sijaan kauhun kalvajina toimisivatkin taloudelliset instrumentit? Kandidaatintutkielman tarkoituksena on tarkastella, kuinka Kiinan omistama Yhdysvaltojen velka nähdään Yhdysvalloissa ja kuinka siihen suhtaudutaan. Tutkimuskysymys on, näkevätkö yhdysvaltalaiset ajatushautomot Kiinan omistaman velan taloudellisena uhkana ja vaikuttaako ajatushautomoiden puoluepoliittinen suuntautuminen velan uhkaan suhtautumiseen. Lisäksi tarkastelen sitä, kuinka todennäköisesti velkaa voidaan käyttää geoekonomisena instrumenttina ja voiko Kiina aiheuttaa Yhdysvaltojen talouden romahduksen.

Tarkastelen tutkimuskysymystä geoekonomian ja tarkemmin geoekonomisten välineiden kautta. Geoekonomialle on useita eri määritelmiä, mutta se kuvataan yleisesti geopoliittisten tavoitteiden saavuttamisena taloudellisten välineiden avulla (Petsinger 2017). Geoekonomisina välineinä tutkielmassa toimivat Robert D. Blackwillin ja Jennifer M. Harrisin määrittämät kolme keinoa: valuutan maailmanpoliittinen asema, mahdollisuus nostaa varoja pienin kustannuksin sekä kyky vaikuttaa toisen valtion lainauskustannuksiin¹ (Blackwill & Harris 2016, 75–76). Tutkielman primääriaineisto koostuu talouteen ja kansainväliseen politiikkaan keskittyvien yhdysvaltalaisen ajatushautomoiden julkaisuista. Ajatushautomot, joiden julkaisuja käytän ovat: Cato Institute (Cato), American Institute of Economic Research (AIER), The Committee for a Responsible Federal Budget (CRFB), Economic Policy Institute (EPI), Council on Foreign Relations (CFR) ja The Peterson Institute for International Economics (PIIE). Tutkin ajatushautomoiden julkaisuja tutkielman metodin sisällönanalyysin kautta. Käytän lisäksi tutkimuskirjallisuutta velkaan, käyttämäni tutkimusteoriaan sekä metodiin liittyen. Tutkielman analyysin johtopäätöksinä osoitetaan, että Yhdysvaltojen velkasuhdetta Kiinan kanssa ei

---

¹ “...the global footprint of a country’s currency, the ability to raise funds at low cost, and the ability to impact another country’s borrowing costs” (Blackwill & Harris 2016, 75–76.) (Suomentanut Henna Hurskainen)

nähdä uhkana ajatushautomossa, eikä ajatushautomoiden puoluepoliittinen suuntautuminen vaikuta mielipiteisiin velasta. Tutkielman tuloksena on, ettei Kiina voi myöskään aiheuttaa Yhdysvaltojen romahdusta geoeconomisia instrumentteja hyödyntäen.

Taustoitin seuraavaksi Kiinan ja Yhdysvaltojen velkasuhdetta ja osoitan tutkielman tutkimusaukon. Esittelen Yhdysvaltoja ja Kiinaa geoeconomisina toimijoina, minkä jälkeen tarkastelen Yhdysvaltojen velkaa ja selvennän, mitä tutkielmassa tarkoitetaan Yhdysvaltojen ulkomaanvelasta Kiinalle. Sen jälkeen esitän, millaista tutkimusta Yhdysvaltojen velasta Kiinan suhteen on tehty ja tutkimuksista esiin tulleita mielipiteitä velkasuhteeseen liittyen. Kerron tutkielman teoriasta, minkä aloitan perehtymällä geoeconomiaan ja sen syntyyn, sekä kritiikkiin mitä alkuperäistä teoriaa vastaan on esitetty. Jatkan esittelemällä geoeconomiset välineet joihin tutkielman analyysi perustuu. Teorian jälkeen kerron ajatushautomosta Yhdysvalloissa sekä perustelen, miksi valitsin tutkielman aineistoksi juuri ajatushautomot. Lisäksi esittelen tarkemmin ne ajatushautomot, jotka valitsin tutkielmaan. Aineiston jälkeen avaan tutkielman metodia – sisällönanalyysiä – ja sitä, kuinka metodia käytetään ajatushautomoiden julkaisujen käsittelyyn. Lopuksi esittelen, millaisia luokkia aineistostani muodostui, mitä seuraa itse analyysi, sekä tutkielman lopuksi johtopäätökset.

2. YHDYSVALTOJEN JA KIINAN VELKASUHDE

Valtioiden talouksissa on sekä nousu-, että laskukausia, ja poliittinen ilmapiiri määrittää pitkälti, kuinka paljon valtion budjetin alijäämää² paikataan ulkomaisella velalla. Valtion julkiseen velkaan kuuluu ulkomaan velka, jossa valtio ottaa velkaa myymällä valtionobligaatioita, eli velka koostuu obligaatioiden ostajista, joista tulee näin luotonantajia. Yhdysvaltojen velka on noussut puheenaiheeksi etenkin Yhdysvaltojen presidentinvaalien alla. Velka on jatkanut kasvuaan Reaganin kaudelta 1980-luvulta tähän päivään saakka, eikä loppua ole näkyvissä (Schaefer 2019, 462). Huomiota herättää erityisesti velan määrä sen rinnalla, että Yhdysvallat on yksi maailman suurimmista talouksista. Yhdysvaltojen velka oli vuoden 2020 elokuussa yli 20 biljoonaa (US Treasury 2020), josta

---

² Alijäämällä tarkoitetaan tilannetta, jossa valtiolla on enemmän ulkomaisia menoja kuin tuloja. Tällöin Velka kasvaa ja investointeja on rahoitettu ulkomaisella lainalla, sillä kotimainen säästäminen ei ole pystynyt kattamaan niitä. (Elinkeinoelämän Keskusliitto, 2015.)

ulkomaista on noin 7000 miljardia (Major Foreign Holders of Treasury Securities 2020). Jos Yhdysvaltojen menot jatkavat muuttumattomina, niin velka kasvaa nopeammin kuin Yhdysvaltojen talous ja tulee olemaan vuoteen 2030 mennessä 31,3 biljoonaa (Congressional Budget Office 2020). Ottaen huomioon velan mittakaavan, sekä Yhdysvaltojen aseman maailmanpolitiikassa herääkin kysymys, voiko velka aiheuttaa Yhdysvalloille muutakin haittaa, kuin itsessään suuren velkaantumisen aiheuttamat haitat. Donald Schaeferin mukaan lopputulos voi olla tuhoisa Yhdysvalloille sekä koko maailmalle (Schaefer 2019, 462).

Kiinan viime vuosikymmenten taloudellinen kasvu ja sen valta-aseman nousu maailmantaloudessa on saanut huomiota Yhdysvaltojen hegemonisen aseman haastajana. Kiinan omistusosuus Yhdysvaltojen ulkomaisesta velasta on noin kolmannes (The Balance 2020) mikä herättää kysymyksen siitä, voiko Kiina kääntää velan hyödykseen maiden välien kiristyessä viime aikoina entisestään. Vaikka Japanin osuus Yhdysvaltojen velkakirjoista on suurempi kuin Kiinan, Kiinan osuudella on enemmän painoarvoa poliittisesti. Kiinan omistukset Yhdysvaltojen velasta ovat kasvaneet enemmän kuin Japanin ja Kiina ”kierrättää” kauppajäämänsä Yhdysvaltojen velkakirjoihin, mikä on aiheuttanut ärtymystä kongressissa. (Thompson 2007, 307.) Kiinan ja Yhdysvaltojen välisen kauppasodan kiihtyessä myös velalla voi olla merkitystä maiden välisiin suhteisiin erityisesti taloudellisen turvallisuuden kannalta. Välien kiristyessä onkin syytä tutkia, onko velalla maailmanpoliittisia vaikutuksia, ja jos on niin millaisia vaikutukset ovat. On kuitenkin hyvä muistaa, että Kiinan ja Yhdysvaltojen velkasuhde ei tarkoita samaa kuin arkipäivän lainaaminen, jossa otetaan lainaa pankilta, vaan kyseessä on kaksi suurvaltaa, jotka toimivat markkinoiden ja lakien alaisina (Myers 2018, 498).

Tutkimus on ajankohtainen, sillä Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen kauppasota kiihtyy samalla kun Kiina on saavuttamassa taloudellaan Yhdysvaltoja. BBC uutisoi vastikään Iso-Britannialaisen Centre for Economics and Business Researchin tutkimuksesta, joka ennustaa Kiinan ohittavan Yhdysvallat maailman suurimpana taloutena vuoteen 2028 mennessä, sillä Kiina on onnistunut toimissaan Koronavirusta vastaan (BBC 26.12.2020). Koronaviruksen aiheuttamat kuolemat ja syyttely puolin ja toisin ovat viime aikoina kiristäneet Yhdysvaltojen ja Kiinan välejä entisestään. Kaiken edellä mainitun lisäksi marraskuussa 2020 julkaistiin tieto RCEP (Regional Comprehensive Economic Partnership) -sopimuksesta, jossa 15 Aasian alueen maata saivat päätökseen neuvottelut vapaakauppa-alueen perustamisesta. RCEP-sopimuksen kattama alue on vapaakauppa-alueena maailman suurin ja

sisältää melkein kolmasosan koko maailman bruttokansantuotteesta (Yle Uutiset 2020). Uudella vapaakauppa-alueella tulee olemaan vaikutusta Yhdysvaltojen taloussuhteisiin ja heikentää Yhdysvaltojen neuvotteluasemaa tulevaisuudessa. Lisäksi maailmanlaajuinen koronapandemia on kasvattanut valtioiden menoja, eikä edes Yhdysvallat ole säästynyt pandemian taloudellisilta kustannuksilta. Lisäksi luoton käyttäminen suurvaltapolitiikan työkaluna on jäänyt vähälle huomiolle tutkijoiden keskuudessa (Drezner 2009, 9), mikä puhuu puolestaan tutkielman aiheen tärkeydestä. Kiinan tutkiminen lainaajavaltiona on myös siksi tärkeää, että Kiina on autoritaarinen valtio, jonka nousu haastaa Yhdysvaltoja (Myers 2018, 496). Yhdysvallat edustaa hallinnoltaan demokratiaa, mikä on päinvastainen Kiinan valtiomuodon kanssa.

2.1. Kiina ja Yhdysvallat geoeconomisina toimijoina

Nousevat vallat käyttävät kasvavassa määrin geoeconomisia työkaluja kasvattaakseen vaikutusvaltaansa ja on yhä epätodennäköisempää, että ne ryhtyisivät suursotaan kilpailussaan Yhdysvaltojen kanssa, sillä voidaan kyseenalaistaa, kuinka hyvin aseellisella välintulolla voidaan vastata tämän hetken turvallisuusongelmiin. Esimerkkinä Vietnamin ja Irakin sodat: Yhdysvaltojen menot Irakin sodassa olivat yhtä suuret kuin Vietnamin sodassa, eikä Yhdysvaltojen väliintulo Irakissa saanut aikaan parannusta tilanteeseen. Toisaalta asevarustelun vaihtumista geoeconomisiin välineisiin on myös kritisoitu ja esitetty, etteivät asevarustelulliset toimet ole väistymässä. Toiseksi valtioilla on enemmän resursseja käyttää taloutta hyväkseen. Esimerkiksi Kiinan pörssissä olevista yrityksistä 80 prosenttia on valtion omistamia ja maailman 13 suurinta öljy- ja kaasuyritystä on valtiollisessa omistuksessa. Kolmanneksi tämän päivän globaalit markkinat ovat integroituneempia ja nopeampia kuin koskaan ennen ja markkinat ovat tulleet määrittämään valtioiden ulkopolitiikkaa. (Blackwill & Harris 2016, 33–37).

Nousevista valloista erityisesti Kiinaa on kuvattu ”maailman johtavaksi geoeconomian harjoittajaksi”. Kiinan toimet ovat perustana nykyiselle suuntaukselle, jossa talous määrittää valtaa niin globaalisti kuin myös alueellisesti. (Blackwill & Harris 2016, 93.) Kiinan on nähty olevan taidokas geoeconomisten työkalujen käyttäjä erityisesti Aasiassa, Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa (Dong Jung Kim 2019, 161). Esimerkkejä Kiinan geoeconomisista toimista löytyy eri suuruusasteilta. Norjan palkittua Dalai Laman rauhan Nobelin palkinnolla vuonna 2010, Norjalaisen lohen vienti Kiinaan

romahti. Myös valtiot, jotka ottivat Dalai Laman vastaan kärsivät teostaan, kun vienti Kiinaan laski noin 8,1 prosenttia (Blackwill & Harris 2016, 130). Blackwill ja Harris toteavatkin: ”Valtiot eivät pelkää Kiinan sotilaallista valtaa; ne pelkäävät sen kykyä antaa tai evätä investointeja” (Mt. 93).³

Sotilaallisen voimankäytön lisäksi Yhdysvallat on kasvavissa määrin kiinnittänyt huomiota geoeconomian potentiaaliin turvallisuuspolitiikassa. Yhdysvaltojen geoeconomisista toimista tunnettu esimerkki on Yhdysvaltojen tarjoama taloudellinen apu Länsi-Euroopan maille toisen maailmansodan jälkeen. Taloudellisen avun tarkoituksena oli säilyttää valta-asema Euroopassa tarjoamalla Euroopan valtioille apua Neuvostoliittoa vastaan. Yhdysvallat on voinut käyttää taloudellista valtaansa vahvan taloutensa vuoksi, mikä myös kykenee vastaamaan taloudellisiin shokkeihin. Yhdysvaltojen valta-asema rakentuu erityisesti resursseille finanssisektorilla, johtavaan teknologiseen asemaan sekä siihen, että Yhdysvaltojen markkinat ovat maailman suurimmat. Maailman johtavana taloutena Yhdysvallat pystyy käyttämään asemaansa hyväksi, sillä valtiot haluavat osaksi Yhdysvaltojen markkinoita ja pelkäävät sanktioita. Näin ollen Yhdysvaltojen voidaan odottaa käyttävän omaavaansa valtaa päämääriensä saavuttamiseen. (Dong Jung Kim 2019, 153–156.)

Asevoimat tarvitsevat taloutta ja valtioiden kilpailuasema määrittyy myös asevarustelussa (Dong Jung Kim 2019, 154). Yhdysvaltojen tulisikin mukauttaa ulkopoliittikaansa maailmaan, jossa talous on usein suuremmassa asemassa kuin asevoimiin liittyvät kysymykset (Blackwill&Harris 2016, 7). Geoeconomisten työkalujen käytön voidaan katsoa olevan myös moraalisesti hyväksyttävämpää, kuin aseellisen voimankäytön (Dong Jung Kim 2019, 154) ja siksi se sopisi paremmin Yhdysvaltojen ”maailman poliisi” -agendaan. Toisaalta geoeconomiset toimet voivat myös horjuttaa kuvaa Yhdysvalloista liberaalien arvojen edistäjänä, mitä se on harjoittanut toisesta maailmansodasta lähtien (Ibid).

Yhdysvallat ei ole kuitenkaan viime aikoina osoittanut vahvempaa mieltymystä geoeconomisiin työkaluihin sotilaallisen voiman sijaan. Antto Vihman mukaan geoeconomia ei ole näkynyt Trumpin kohdalla, sillä hän on suosinut ulkopoliittikassa enemmän perinteisiä geopolitiikan välineitä uhaten

---

³ ”Nations do not fear China’s military might; they fear its ability to give or withhold trade and investments” (Blackwill & Harris 2016, 93). (Suomennos Henna Hurskainen)

asevoiman käytöllä ja muurien rakentamisella (Vihma 2018, 48). Esimerkiksi Trumpin protektionistiset toimet Kiinan suhteen heikensivät Yhdysvaltojen tilannetta, sillä mitä enemmän Yhdysvallat rajoittaa kauppaa, sitä enemmän haittaa se aiheuttaa vapaakaupalle. Samalla Yhdysvaltojen taloudellinen johtoasema heikkenee ja toimet voivat kääntyä Yhdysvaltoja vastaan. (Dong Jung Kim 2019, 164.) Vihma nostaa esille myös Yhdysvaltojen vetäytymisen Transatlanttisesta vapaakauppasopimuksesta. Hän kuitenkin kyseenalaistaa yksittäisten tapausten merkityksen ja tuo esille, etteivät ne välttämättä rapauta uskottavuutta geoeconomisilta strategioilta ja muistuttaa, että jos Hillary Clinton olisi tullut valituksi presidentin virkaan, olisi Yhdysvallat todennäköisesti vieläkin sopimuksessa mukana. (Vihma 2018, 48.)

2.2. Yhdysvaltojen velka

Valtioiden rahoitukselliset haasteet eivät ole perustavanlaatuisesti muuttuneet historian saatossa. Valtiot kuluttavat rahaa, ja jos kerätyt verot eivät riitä kattamaan valtion menoja, täytyy ottaa lainaa (Thompson 2007, 308). Yhdysvaltojen velasta käytetään erilaisia nimityksiä tilanteesta riippuen. Velasta puhutaan nimillä julkinen velka (public debt), valtion julkinen velka (debt held by the public) ja liittovaltion bruttovelka (gross federal debt)⁴. Julkinen velka kattaa Yhdysvaltojen valtionvarainministeriön liikkeelle laskemat vakuudet, mitkä ovat pääosin kaupaksi käyviä vakuuksia (marketable securities)⁵, säästövelkakirjoja sekä erityisvakuuksia. Valtion julkinen velka sulkee pois velan osuuden, jonka omistajana on valtio ja liittovaltion bruttovelka koostuu julkisen velan vakuuksista sekä hallinnon toimijoiden vakuuksista. (U.S. Department of The Treasury 2020.)

Tutkielman kannalta olennaisin on Yhdysvaltojen valtion julkinen velka. Se koostuu esimerkiksi valtion velkasitoumuksista ja valtion obligaatioista. Valtion julkinen velka kattaa kaiken liittovaltiotason velan, minkä omistajia ovat kaikki yksityishenkilöstä yrityksiin, alueellisiin keskuspankkeihin ja ulkomaisiin hallituksiin. Se sisältää kaiken erääntyvän velan, mitä on otettu valtion alijäämän rahoittamiseen. (Treasury Direct 2020.) Rahoittaakseen valtion menoja Yhdysvaltojen

---

⁴ Suomentanut Henna Hurskainen.

⁵ Kuten valtion velkasitoumukset ja valtion obligaatiot (U.S. Department of The Treasury 2020).

valtionvarainministeriö myy vakuuksia (securities)⁶. Valtion julkinen velka kattaa kaupaksi käyvät vakuudet (marketable securities) sekä kaupaksi käymättömät vakuudet (nontradable securities)⁷. Kaupaksi käyviä vakuuksia voidaan huutokaupata eteenpäin, kun taas kaupaksi käymättömiä vakuuksia ei voida. Valtio voi myydä vakuuksia niin kotimaisille, kuin ulkomaisille ostajille. Kotimaisia ostajia voivat olla esimerkiksi Yhdysvaltojen keskuspankki, sijoitusrahastot, rahoitusinstituutiot tai yksityishenkilöt. Ulkomaisia ostajia ovat esimerkiksi yksityiset ulkomaiset investoijat tai ulkomaiset keskuspankit. (Congressional Budget Office 2020.) Tutkielma keskittyy Yhdysvaltojen julkisen velan ulkomaiseen omistukseen, ja tarkemmin ottaen Kiinan omistaman Yhdysvaltojen velan osuuteen valtion julkisesta velasta. Tulen käyttämään tutkielmassa termejä ”Yhdysvaltojen valtion velka” tai ”Yhdysvaltojen velkakirjat”, velasta Kiinalle, ja se kattaa kaikki edellä mainitut sijoitusmuodot kuten valtion obligaatiot tai vakuudet, sillä tutkielman analyysin kannalta ei ole oleellista, minkä muotoisia sijoituskohteet ovat, eikä ole tarpeen perehtyä lainan koostumukseen turhan syvällisesti.

Yhdysvaltojen alijäämä on ollut vuodesta 2002 riippuvainen ulkomaisista lainaajista. Alijäämä on pitkälti kasvanut siksi, että Yhdysvaltojen säästäminen on vähentynyt, kun samaan aikaan kulutus on kasvanut ja se on samalla nostanut tuonnin määrää. (Thompson 2007, 306.) Kiinan ja Japanin yksityiset sekä valtiolliset toimijat omistivat eniten Yhdysvaltojen ulkomaisesta velasta vuosina 2009-2019 (Congressional Budget Office 2020). Kiinan ja Japanin suuret omistusosuudet Yhdysvaltojen velasta saivat alkunsa vuodesta 2000, kun Aasian keskuspankit Kiinan ja Japanin johdolla ostivat suuria määriä Yhdysvaltojen valtion velkakirjoja. Tekoon vaikutti pitkälti Aasian talouskriisi: Aasian valtiot näkivät kriisin jälkeen ulkomaiset sijoituskohteet taloutta turvaavina tekijöinä. Japanin osuudet Yhdysvaltojen velkakirjoista ovat Kiinan osuuksia suuremmat, mutta Kiinan omistuksilla voidaan katsoa olevan enemmän merkitystä maailmanpolitiikan näkökulmasta. Helen Thompsonin mukaan ”... Yhdysvaltojen raha-, fiskaalinen- ja kauppapolitiikka on väijäämättä sidoksissa Kiinan hallinnon aikomuksiin sekä sen toimien seuraamuksiin – ovat ne sitten tarkoitettuja tai eivät”⁸ (Thompson 2007, 306-308.) Seuraava kappale perehtyy keskusteluun Kiinan toimien vaarallisuudesta

---

⁶ Suomentanut Henna Hurskainen.

⁷ Suomentanut Henna Hurskainen.

⁸ “...American monetary, fiscal and trade policies are now inexorably tied to the intentions of the Chinese government and the consequences, intended and otherwise, of its actions” (Thompson 2007, 306–308). (Suomentanut Henna Hurskainen)

Yhdysvaltojen suhteen ja esittelee, millaista keskustelua Kiinan omistamien Yhdysvaltojen velkakirjojen suhteen on käyty.

2.3. Velan eriävät mielipiteet

Välejä suurvaltojen suhteissa ovat velan kohdalla kaihtaneet se, että Kiinan tuonti Yhdysvaltoihin on paljon suurempi kuin Yhdysvaltojen vienti Kiinaan, ja Kiina ”kierrättää” tämän ylijäämänsä Yhdysvaltojen velkakirjoihin. Lisäksi Yhdysvallat syyttää Kiinaa devalvoinnista⁹ ja näkee Kiinan uhkaavana. (Thompson 2007, 307.) Yhdysvaltojen velasta Kiinan suhteen onkin eriäviä mielipiteitä. Kiinan omistusosuutta velasta ei nähdä Yhdysvalloille haitallisena, sillä Kiina käyttää lainaajan asemaansa devalvoidakseen valuuttaansa, ei vaikuttaakseen Yhdysvaltoihin poliittisesti (Myers 2018, 495–496). Michael R. Myersin mukaan velan sijaan tulisikin ennemmin kiinnittää huomiota edellä mainittuun seikkaan valuutan devalvoinnista: lainaamalla toisille valtioille Kiina kasvattaa omia ulkomaisen valuutan reservejä ja näin tarkoituksellisesti devalvoi omaa valuuttaansa. Tämä tekee kiinalaisista tuotteista halvempia Yhdysvaltojen markkinoilla, jolloin se tekee niistä myös suosittumia. (Ibid.) Myers kutsuukin ”suureksi myytiksi” sitä, että Kiina voisi painostaa Yhdysvaltoja velkaomistuksillaan (Myers 2018, 498). Myös Daniel W. Drezner toteaa, että seikkaa on liioiteltu, eikä Kiina voi kääntää luotonantajan statustaan voimavaraksi suurvaltakamppailussaan Yhdysvaltoja vastaan. Jos vastassa olisi pienempi tai heikompi valtio kuin Yhdysvallat, Kiinan painostus voisi toimia, mutta se ei toimi suurvaltaa vastaan. Talouden käyttö poliittisen vallan keinona suurvaltojen välillä on useammin epäonnistunut kuin onnistunut. (Drezner 2009, 7–9,10.)

Toisaalta velkasuhde nähdään huolestuttavana ja pidetään mahdollisena, että Kiina voi aiheuttaa globaaliin talouteen epävakautta Yhdysvaltojen velkakirjoilla ja suurten ulkomaisten valuuttareserviensä takia. Suurvaltojen eriävät talousintressit voivat aiheuttaa maailmanlaajuisen talouskriisin, jos globaalissa taloudessa on suuria epäsuhdanteita. (Jae Wang Chung 2015, 12). Yhdysvaltojen velanotto voi olla uhka Yhdysvaltojen vallalle pitkällä aikavälillä, sillä lainaaminen etäännyttää Yhdysvaltoja

---

⁹ Valuutan devalvoinnilla tarkoitetaan valuutan arvon heikentämistä, jolloin vientituotteiden hinnat laskevat ja vienti ulkomaille lisääntyy (Elinkeinoelämän Keskuslitto 2021).

niistä poliittisista keinoista, joita se käytti rahoittaakseen valta-asemansa kylmän sodan jälkeisessä maailmassa. Yhdysvallat ei voi turvautua siihen, että se saa sotiinsa rahoitusta, sillä sen täytyisi saada joko lainaa edullisella korolla, säästää enemmän tai korottaa veroja – joista mikään vaihtoehto ei ole Yhdysvalloille mahdollinen. Thompsonin mukaan ei ole realistista, että Kiina jatkaisi loputtomiin Yhdysvaltojen velkakirjoihin sijoittamista tai vaihtaisi valuuttakurssipolitiikkaansa. (Thompson 2007, 305, 318.) Blackwill ja Harris esittävät myös, että konfliktitilanteessa Kiina todennäköisesti välttäisi voimankäyttöä, jolloin velkakirjojen myynti ei näyttäisikään enää niin mahdottomalta tapahtumalta. Blackwill ja Harris painottavat, että Kiinan omistukset Yhdysvaltojen velasta on myös ymmärretty huonosti ja Kiinan kohdatessa geopoliittisia jännitteitä se voi myös reagoida myymällä Yhdysvaltojen velkaomistuksensa (Blackwill & Harris 2016, 144–146.) Toisaalta Yhdysvaltojen lainaaminen ei ole yksioikoista, vaan tulisi keskittyä myös siihen seikkaan, että Yhdysvaltojen ja Kiinan velkasuhde on niin monimutkainen, että Yhdysvaltojen valta-aseman ymmärtäminen vaatii suurempaa ymmärrystä kuin asekilpailun tai taloussuhteet: huomioon tulisi ottaa kansainvälinen talous, sekä valtioiden kotimainen politiikka. (Mt. 305, 321.)

3. TEORIA

Tutkielman teoriana toimii geoekonomia, joka on suhteellisen uusi teoria kansainvälisessä politiikassa. Teoria soveltuu hyvin tutkielmaan, sillä Kiinan ja Yhdysvaltojen velkasuhdetta voidaan tarkastella taloudellisten instrumenttien käytön valossa – minkä osoitan myöhemmin analyysikappaleessa. Teoria tuokin aihetta rikastavan ulottuvuuden tutkielmaan sen uutuuden, sekä samanaikaisesti Yhdysvaltojen velan ajankohtaisuuden suhteen. Esittelen ensiksi itse geoekonomista teoriaa, sekä sen syntyä ja kritiikkiä, jota alkuperäistä teoriaa vastaan on esitetty. Lisäksi liitän geoekonomian kansainvälisen politiikan viitekehykseen realismin kautta ja esittelen, miksi geoekonomia ei kuulu kansainväliseen poliittiseen talouteen (IPE), vaikka näin voisi kuvitella juuri geoekonomian talousulottuvuuden takia. Teorian esittelyn jälkeen kerron geoekonomisista välineistä, joiden pohjalta toteutan tutkielman analyysin metodin kanssa.

3.1. Geoekonomia

Geoekonomia on saavuttanut viime vuosina yhä enemmän huomiota tutkijoiden keskuudessa, mutta teorian määritelmästä ei ole kuitenkaan muodostunut vielä laajaa konsensusta (Scholvin & Wigell, 2018, 74). Geoekonomian sijaan on esimerkiksi puhuttu geopolitiikasta tai sotavoimien käytöstä talouden hyväksi. Blackwill ja Harris määrittelevät geoekonomian sellaiseksi ”*taloudellisten instrumenttien käytöksi, jossa edistetään ja puolustetaan valtion etuja, sekä tuotetaan hyödyllisiä geopolittisia tuloksia ja muiden valtioiden taloudellisia toimia oman maan geopolittisia tavoitteita kohtaan*”¹⁰. (Blackwill & Harris 2016, 19–20.)

Juuri Yhdysvaltojen ulkopolitiikan tutkimuksessa geoekonomiaa on käytetty tarkasteltaessa Yhdysvaltojen kauppapolitiikkaa, mikä ei ole aivan tarkoituksenmukaista. Hyvin hoidettu kauppa parantaa Yhdysvaltojen taloutta ja ainakin teoreettisesti kasvattaa sitä kautta Yhdysvaltojen valta-asemaa, mutta kauppapolitiikalla ei sinänsä ole geopolittista ulottuvuutta. (Blackwill & Harris 2016, 19). Sen sijaan esimerkiksi maan valuuttapolitiikan tarkastelu valtion kauppataseen yhteydessä olisi lähempänä geoekonomian tutkimusta. Näin ollen Yhdysvaltojen velan tarkastelu tuo geoekonomiselle teorialle ominaisemman tutkimusalueen. Lisäksi teoriaa on käytetty juuri suurvaltasuhteiden tarkastelussa, mistä lisää seuraavaksi.

Geoekonomia-termin keksi Edward Luttwak, joka osoitti kritiikkiä kylmän sodan päättymisen tienoilla 1990-luvun alussa suosioon nousseelle liberalismille. Luttwak esitti, että kylmän sodan jälkeiset suurvaltasuhteet tulevat säilymään kilpailullisina, mutta asevoimien sijaan vastakkainasettelut siirtyvätkin talouden saralle. Hänen mukaansa valtiot tavoittelivat kotimaisten taloudellisten etujen maksimointia ja suhteellista hyötyä verrattuna muihin. Luttwakin termi ei saanut 1990-luvulla huomiota, sillä ajanjaksoa hallitsivat kasvava taloudellisen kanssakäymisen lisääntyminen ja yhteistyö, eikä realismille ollut tilaa liberalismiin sopiessa paremmin ajan henkeen. 2000-luvulle tultaessa tilanne kuitenkin muuttui, sillä samaan aikaan kun keskinäisriippuvuus kasvoi, myös geoekonomiset riskit ja haasteet kasvoivat. (Teoksessa Scholvin & Wigell 2018, 74–75). Myös Silviu Negut esittää,

---

¹⁰ “*The use of economic instruments to promote and defend national interests, and to produce beneficial geopolitical results; and the effects of other nations’ economic actions on a country’s geopolitical goals*” (Blackwill & Harris 2016, 20).

ettei asevoimilla ole enää samanlaista merkitystä kuin ennen, vaan valta perustuu kykyyn integroitua globaaliin talouteen: Richard Rosencrancen mukaan toisen maailmansodan jälkeen ne valtiot, jotka integroituivat vapaaseen markkinatalouteen (länsimainen malli) menestyivät toisin kuin ne, jotka pyrkivät valtion itsemäärämisoikeuden ja omavaraistalouden kasvattamiseen (neuvostomalli) (Negut 2016, 7).

Luttwakin teoriaa kritisoidaan kuitenkin siitä, ettei hän tarjoa tarkempaa selitystä asevoimien merkityksen hiipumiselle. Sören Scholvin ja Mikael Wigell esittävätkin, että asevoimissa olisi näkyvissä jopa kasvua, ja he nostavat ilmiöstä esimerkkinä Ukrainan kriisin. Heidän mukaansa kilpailu määrittää kansainvälisiä suhteita, mutta on epäselvää ovatko käytetyt välineet taloudellisia vai sotilaallisia. Taloudelliset ja sotilaalliset välineet ovat molemmat olemassa, ja valtiot päättävät jommankumman käytöstä tilanteen mukaan. Lisäksi molempien termien samanaikainen käyttö on aiheuttanut vaikeuksia, sillä termien välille ei olla voitu vetää selvää rajaa, ja myös tämän takia on vaikeaa selventää, kuinka geoeconomia eroaa geopolitiikasta. (Scholvin & Wigell 2018, 74–77.)

Geoeconomian voidaankin siis katsoa kuuluvan kansainvälisen politiikan realismin viitekehykseen, jossa kilpailu määrittää valtion toimia kansainvälisellä kentällä. Toisaalta geoeconomia ylittää realismin ajattelutavan, jossa vallanjako keskittyy vain valtioiden välille ja ottaa mukaan myös maantieteellisten piirteiden tarkastelun, jotka muokkaavat kansainvälisiä suhteita ja ulkopoliittikkaa. Geoeconomia eroaa kansainvälisestä poliittisesta taloudesta (IPE) juurikin siksi, että geoeconomia keskittyy maantieteellisen ulottuvuuden ymmärtämiseen: taloudellisen vallan käyttöön eri paikoissa ja tiloissa. Se tutkii taloutta maantieteellisestä ja strategisesta näkökulmasta, joka on kapeampi kuin IPE:n tutkimusalue, joka kattaa kansainväliset taloudelliset suhteet. Toisin kuin geoeconomia, IPE keskittyy talouden ja politiikan suhteeseen ottaen huomioon politiikan vaikutukset talouteen ja toisin päin, kuinka talous vaikuttaa poliittisiin päätöksiin. Geoeconomia jopa ylittää realismin heikkouden, jossa keskinäisriippuvuus on valtioiden välisen konfliktin lähde. Tutkimusten mukaan kuitenkin juuri taloudellinen keskinäisriippuvuus edistää konfliktien syntymistä. (Scholvin & Wigell 2018, 81.)

3.2. Geoekonomiset välineet

Geoekonomian teoreettisessa viitekehyksessä voidaan tarkastella valtioiden geoekonomisia välineitä, joiden kautta ne käyttävät taloudellista valtaansa. Blackwillin ja Harrisin mukaan tällä hetkellä eniten käytettyjä geoekonomisia välineitä ovat: kauppapolitiikka, investointipolitiikka, taloudelliset- ja finanssipoliittiset sanktiot, kyberpolitiikka, avustuspolitiikka, finanssi- ja rahapolitiikka, sekä energia ja hyödykkeet (Blackwill & Harris 2016, 49). Edellä mainituista välineistä tutkielmassa kiinnitetään huomio finanssi- ja rahapolitiikan osa-alueeseen ja välineisiin, sillä tutkielma keskittyy valtionvelkaan. Tarkastelen tutkimuskysymystä Blackwillin ja Harrisin määrittämän kolmen kanavan kautta, jotka mahdollistavat valtioille kyvyn muuntaa rahapolitiikan välineet geopolitiittisiksi. Kanavat ovat: valuutan maailmanpoliittinen asema, mahdollisuus nostaa varoja pienin kustannuksin ja kyky vaikuttaa toisen maan lainakustannuksiin. (Mt. 75–76.)

Valuutan geoekonomiseen merkittävyyteen voidaan löytää monia syitä. Ensinnäkin valuutan reservimäärien merkitys globaalisti on nyt suurempi kuin koskaan, sillä valuuttareservimäärät ovat nousseet kymmenkertaisiksi vajaan kahdessakymmenessä vuodessa. Hyvänä esimerkkinä toimii Latvian liittyminen euroalueeseen, kun Latvian valtionvarainministeri painotti maan euroon liittymisen olevan tärkeää Ukrainan kriisin valossa. Euron lisäksi dollarin roolilla voidaan katsoa olevan maailmanpoliittista merkitystä: globaalien kriisien aikana dollari nähdään turvallisena kohteena, mikä kasvattaa Yhdysvaltojen ostovoimaa ja sitä kautta parantaa Yhdysvaltojen kykyä vastata kriisiin. Lisäksi Yhdysvallat voi näin lainata omalla valuutallaan samanaikaisesti, kun budjetti on huomattavasti alijäämäinen. Kyky asettaa tehokkaita sanktioita pankeille tai valtioille on myös suuri etu. Yhdysvaltojen valuutan asemaa onkin kritisoitu etenkin BRICS-maiden toimesta, ja esimerkiksi Kiina on syyttänyt Yhdysvaltoja huonosta talouspolitiikan hoidosta ja painottaa uuden reservivaluutan nimeen. Blackwill ja Harris esittävätkin, että jos Yhdysvallat menettää etuoikeutensa, sen täytyy tehdä kompromisseja ulkopoliittikan tavoitteiden suhteen, sillä niiden toteuttaminen tarkoittaisi korkeampia kotimaisia taloudellisia kustannuksia. (Blackwill & Harris 2016, 77–79.)

Toisaalta myös Kiinan suhteen on esitetty, että se käyttää valuuttaansa turvallisuuspoliittisiin tarkoituksiin. Kiina on esimerkiksi käyttänyt Euroopan maita välikätenä salatakseen suuret osuutensa Yhdysvaltojen velasta, ja siksi ei voida olla varmoja Kiinan omistaman velan todellisesta määrästä.

Blackwill ja Harris ennustavatkin, että seuraavan vuosikymmenen aikana tullaan näkemään suurimmat muutokset rahapolitiikan rakennelmissa sitten vuoden 1945. Merkitykselliseksi nousee ensinnäkin renminbin¹¹ kansainvälistyminen, sekä toiseksi myös renminbiin liittyen, ettei vaikutuksia kolmannen reservivaluutan käyttöön otosta vielä tiedetä. (Blackwill & Harris 2016, 78–79.)

Toinen tapa, jolla valtio voi kanavoida rahapolitiikan geoeconomisiin tarkoituksiin on varojen nostamisen edullisuus, mikä linkittyy myös edellä käsiteltyyn valuutan asemaan. Valtiot, joissa velka on pääasiallisesti kotimaisessa omistuksessa ovat paremmassa asemassa kriisin kohdatessa valtiota: oman valuutan lainaamisen edullisuus on epävarmana aikana valtion valuuttareserveille suuri etu. (Blackwill & Harris 2016, 80.) Eli jos velkaa on enemmän ulkomaisessa omistuksessa, se ei palvele valtiota kriisin uhatessa yhtä tehokkaasti.

Kolmas kanava, jota valtio voi käyttää geoeconomisiin tarkoituksiin on kyky vaikuttaa toisen valtion lainakustannuksiin. Blackwill ja Harris nostavat esimerkkinä Yhdysvaltojen painostuksen Israelin suhteen Suezin kanavan kriisissä 1956. Israel pyysi Yhdysvalloilta 10 miljardin lainan takausta uudelleen sijoittaakseen Neuvostoliiton juutalaiset, mutta Yhdysvallat suostui myöntämään takauksen vasta sen jälkeen, kun Israelin pääministeri suostui jäädyttämään pyrkimyksensä kaventaa palestiinalaisten elinoloja. (Blackwill & Harris 2016, 80.)

Blackwill ja Harris esittävät kolme keinoa, joiden kautta on mahdollista arvioida geopoliittisesti valtion lainauskustannuksia. Keinojen suhteen tulee kuitenkin olla kriittinen ja Blackwill ja Harris esittävätkin, että erityisesti kolmannen keinon toimivuuden osalta löytyy huonosti todistusaineistoa. Keinot ovat:

- 1. Kuinka suuri osa valtion velasta on kotimaisessa- ja kuinka suuri osa ulkomaisessa omistuksessa.*
- 2. Velkamarkkinoilla on kotimaisia vääristymiä, jolloin huomattava osa valtion velasta on kotimaisessa omistuksessa*

---

¹¹ Kiinan valuutta

3. *Ulkomaisten velkakirjojen ostoista voidaan tehdä geopoliittinen kannanotto. (Blackwill & Harris 2016, 82–83.)*

Tulen tarkastelemaan aineistoa kaikkien kolmen kanavan läpi, sekä tutkimaan lainauskustannusten tilanteessa piirteitä edellä esitetyistä kolmesta eri tavasta hahmottaa lainauskustannusten vaikutuksia valtioiden välillä.

4. AJATUSHAUTOMOT OLEELLISENA OSANA POLITIIKKAPROSEESSIA

Primääriaineistona tutkielmassa keskityn yhdysvaltalaisen ajatushautomoiden tutkimusraportteihin ja julkaisuihin. Valitsin primääriaineistoksi juuri ajatushautomot, sillä valtiollisten tahojen julkilausemia tai keskusteluja velasta Kiinan suhteen on niukasti saatavilla. Lisäksi ajatushautomot ovat mielenkiintoinen tutkimuskohde juuri Yhdysvaltoja tutkittaessa, sillä ajatushautomoita on ollut Yhdysvalloissa jo yli 100 vuoden ajan, ja niiden rooli on ollut olennainen Yhdysvaltojen politiikan muotoutumisprosessissa (McGann & James 2007, 8).

Ajatushautomot ovat merkittäviä toimijoita Yhdysvaltojen politiikassa niin paikallisella kuin myös kansallisella tasolla. Ajatushautomot ovat järjestöjä, joiden tarkoituksena on tuottaa tutkimusta, analyysiä ja ohjeistuksia Yhdysvaltojen hallinnolle. Ne toimivat myös välittäjänä hallinnon ja yleisön välillä ja auttavat kasvattamaan luottamusta julkisia instituutioita kohtaan. Lisäksi ne tarjoavat alustan poliittisiin keskusteluihin sekä tarjoavat hallinnolle asiantuntevaa henkilöstöä. Ajatushautomot eroavat toisistaan koon, rahoituksen, rakenteen ja aktiivisuuden perusteella, ja Yhdysvalloissa noin puolet hautomoista kuuluvat yliopistoihin. Toiseen puolikkaaseen kuuluvat niin kutsutut vapaat tai itsenäiset ajatushautomot, joista suurin osa ei ota tukea hallinnolta vaan saa rahoituksensa yksityisistä lahjoituksista (McGann & James 2007, 5–6, 14.)

Ajatushautomot voivat olla liitoksissa poliittisiin puolueisiin, hallintoon, eri intressiryhmiin, yksityisiin yrityksiin tai kansalaisjärjestöihin. Osa ajatushautomoista esittelee poliittisen suuntautumisensa hyvinkin suorasti, kun taas toiset pyrkivät esittämään itsensä poliittisesti sitoutumattomana. Yleisesti

ajatushautomot voidaan jakaa poliittiselta suuntautumiseltaan konservatiiveihin, libertariaaneihin, keskustaan ja edistysmielisiin. Poliittisella suuntautumisella voi olla vaikutuksensa myös tutkimukseen, jolloin se heijastuu tutkimusperspektiiviin sekä tutkimustuloksiin. (McGann & James 2007, 11, 24).

Lisäksi ajatushautomot ovat monesti tärkeänä osana politiikkaprosessia. Ne voivat esimerkiksi tarjota tutkimusta ja analyysiä hallinnolle tai toimia hallinnon ulkopuolella markkinoiden omaa tutkimustaan politiikan eliiteille ja yleisölle.). Ajatushautomoiden osallisuudesta politiikkaprosessissa syntyy usein erimielisyyksiä: vastakkaisina osapuolina ovat ne, jotka ajattelevat, että ajatushautomoiden tulisi keskittyä tutkimukseen ja pitkän välin ilmiöihin, ja ne, jotka haluavat ajatushautomoiden keskittyvän ennemmin politiikan tekijöiden tarpeisiin ja ajankohtaisiin politiikkaongelmiin. (McGann & James 2020, 6–7.) Tämän perusteella ajatushautomoiden tutkimuksen tarkasteleminen voi antaa myös suuntaa Yhdysvaltojen hallinnon suhtautumisesta aiheeseen, vaikeivat ajatushautomot heijastele hallinnon suoria mielipiteitä.

Ajatushautomot tutkielmaan valikoituivat pitkälti sen perusteella, kenellä oli julkaisuja tutkimusaiheeseen liittyen. Erityisesti Yhdysvaltojen velkaan liittyen tutkimusta löytyi monilta taloudelliseen tutkimukseen keskittyviltä ajatushautoilta, mutta ulkomaiseen velkaan ja sen Kiina-aspektiin oli tarjolla vähemmän tietoa. Ajatushautomot, joiden julkaisuja käytän tutkielman aineistossa ovat: Cato Institute, American Institute of Economic Research, The Committee for a Responsible Federal Budget, Economic Policy Institute, Council on Foreign Relations, The Peterson Institute for International Economics ja Center for Strategic and International Studies. Niiltä löytyi julkaisuja suoraan tutkimusaiheeseen liittyen. Muilta ajatushautoilta, kuten National Bureau of Economic Researchiltä löytyi julkaisuja Yhdysvaltojen velkaan tai Kiinan lainaamiseen liittyen (katso esim. Horn, Reinhart & Trebesch 2019), muttei juurikaan Yhdysvaltojen ja Kiinan velkasuhteen aspekteista. Seuraavaksi esittelen lyhyesti ajatushautomot, joita tutkielmassa käytetään sekä lyhenteet, joita käytän ajatushautomoiden nimistä jatkossa.

Aineiston keskustaoikeistolaista ajatuskantaa edustavia ajatushautoita ovat Cato institute (Cato), American Institute of Economic Research (AIER) ja The Committee for a Responsible Federal

Budget (CRFB) (Media Bias Fact Check 2020). Cato Institute on yhdysvaltalainen ajatushautomo, joka keskittyy tutkimuksessaan yksilön vapauteen, hallinnon rajoittamiseen ja vapaisiin markkinoihin. Nettisivujensa mukaan sosiaalinen ja taloudellinen vapaus on avain tulevaisuuteen. (Cato Institute 2020.) American Institute of Economic Research keskittyy taloudelliseen tutkimukseen (AIER 2020). The Committee for a Responsible Federal Budget keskittyy tuottamaan tutkimusta erityisesti fiskaalisiin asioihin liittyen (CRFB 2020).

Aiheeseeni liittyen löytyi aineistoa myös keskustavasemmistoon painottuneista ajatushautomoista, sekä puolueetonta tutkimusta tekevästä ajatushautomoista. Economic Policy Institute (EPI) edustaa keskustavasemmistoa (media Bias Fact Check 2020) ja sen tavoitteena on sisällyttää matala- sekä keskituloiset mukaan taloudelliseen keskusteluun ja he keskittyvät erityisesti palkkojen, terveyden ja eläkkeiden tutkimukseen (EPI 2020). Ajatushautomot, jotka voidaan nähdä neutraaleina ja julkaisevan puolueetonta tutkimusta ovat The Peterson Institute for International Economics (PIIE), Center for Strategic and International Studies (CSIS) sekä Council on Foreign Relations (CFR) (Media Bias Fact Check 2020). The Peterson Institute for International Economics on markkinoihin keskittyvä ajatushautomo, joka keskittyy taloustutkimukseen. Sen keskipisteessä ovat vaurauden lisääminen ja ihmisten hyvinvointi kansainvälisen talouden perspektiivissä. (PIIE 2020.) Center for Strategic and International Studiesin tutkimus painottuu kansalliseen turvallisuuteen (CSIS 2020) ja tutkin sen alaisen hankkeen ChinaPowerin julkaisuja. ChinaPower keskittyy tarkemmin vallan aspektien tutkimukseen ja Kiinaan eri osa-alueilla (ChinaPower 2021). Council on foreign Relations ajatushautomon päätutkimuskohteena ovat kansainväliset asiat sekä ulkopoliittiset ongelmat (CFR 2020). Ennen itse aineiston analyysiin siirtymistä, esittelen seuraavaksi analyysiin käytetyn metodin, sisällönanalyysin.

5. SISÄLLÖNANALYYSI

Metodina käytän sisällönanalyysiä, jossa aineistoa käydään läpi systemaattisesti luokittelemalla ja tutkimalla sitä luokkien puitteissa (Schreier 2012, 1, 59). Tutkielman tekstimäärän takia sisällönanalyysi sopii tutkielmaani, sillä luokittelujen avulla suuri määrä aineistoa on helpompi saada hallintaan ja analysoitavaksi (Ibid. 58–59). Keskityn tutkielmassani laadulliseen sisällönanalyysiin ja aion toteuttaa tutkielman sisällönanalyysin teoriaohjaavasti, jolloin tarkoituksena on kytkeä luokittelu

teoriaan ja etsiä aineistosta elementtejä teoriapohjaisesti (Mt. 133). Tässä apuna tulen käyttämään edellä esiteltyä geoeconomista teoriaa ja tarkemmin geoeconomisia välineitä.

Sisällönanalyysi aloitetaan valitsemalla aineisto, jota tutkitaan (Malici & Smith 2018, 157). Tässä tapauksessa aineistona toimii yhdysvaltalaisen ajatushautomoiden julkaisut, jotka edellä esittelin. Seuraavaksi aineistosta luodaan luokkia, jotka kuvaavat aineiston piirteitä. Luokkien muodostuksessa pätee kaksi ehtoa, jotka tulee täytyä: luokkien on oltava sekä tyhjentyviä, jolloin luokkien täytyy kattaa kaikki aineistosta esiin nousevat mahdollisuudet; sekä eksklusiivisia, jolloin aineistosta nousevat asiat eivät voi sisältyä samaan aikaan useaan kategoriaan, vaan ainoastaan yhteen. Luokkien muodostuksen jälkeen tulee päättää analyysin yksiköt: tutkitaanko aineistoa kokonaisuutena, vai tutkitaanko aineistossa esimerkiksi yksittäisiä lauseita. (Ibid.) Tutkielmassa aion tutkia ajatushautomoiden julkaisujen yksittäisiä lauseita, enkä kohtele ajatushautomoiden julkaisuja yhtenä tutkimusyksikkönä.

Menetelmänä sisällönanalyysillä on tutkimuksen tekemisen suhteen monenlaisia etuja (Malici & Smith 2018, 159). Ensimmäkin sisällönanalyysillä voidaan tutkia melkein minkälaista aineistoa tahansa: kirjoitettu teksti, puheet, kuvat, median julkaisut. Pääasia on, että aineiston kautta voidaan vastata tutkimuskysymykseen. Lisäksi suuri osa sisällönanalyysillä tutkittavasta aineistosta on helpposti ja edullisesti saatavissa: esimerkiksi sanomalehdet, uutiset, sosiaalinen media tai radio-ohjelmat. (Mt. 157, 159–160.)

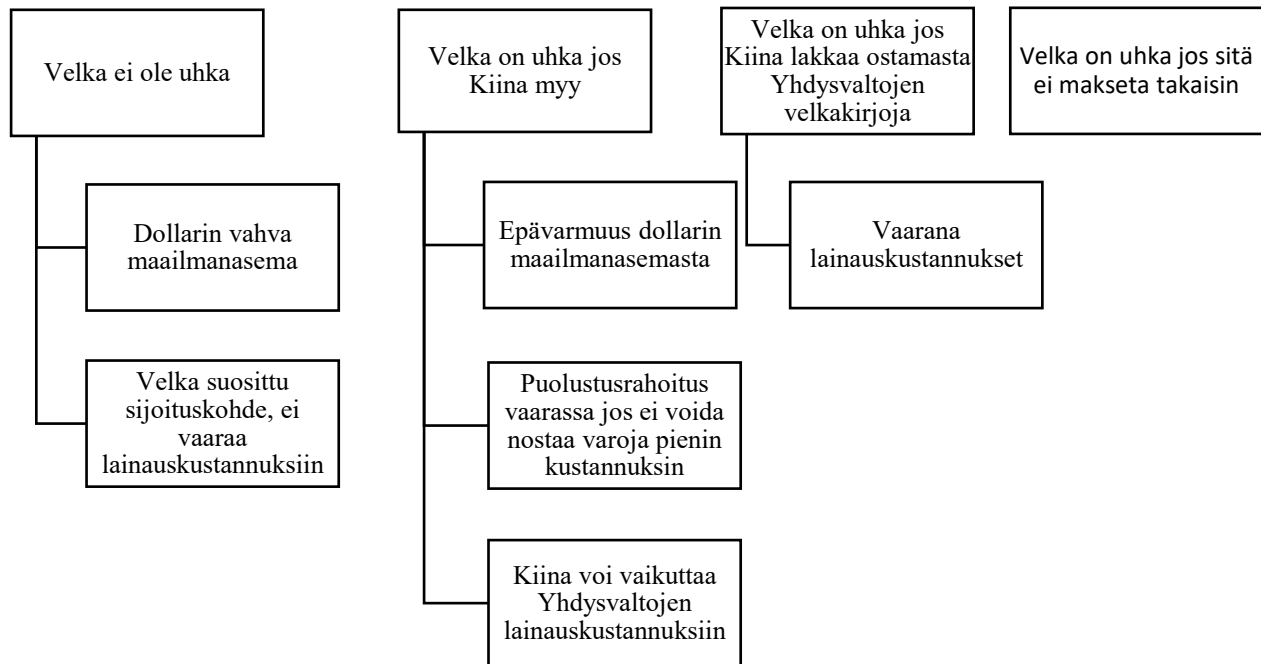
Sisällönanalyysissä menetelmänä on myös ongelmia. Ensimmäkin voidaan kyseenalaistaa kategorioiden validiteetti, jolloin tulisi pohtia mittaavatko kategoriat juuri sitä, mitä tutkimuksessa väitetään mitattavan. Toiseksi voidaan kyseenalaistaa kategorioiden luotettavuus: Jos joku toinen tekisi saman tutkimuksen päätyisikö hän samanlaisiin kategorioihin? Mitä subjektiivisempaa tutkimusaineisto on, sitä enemmän se antaa tilaa tutkimuksen tekijän omalle päättelylle. Tutkimuksessa on tärkeää tiedostaa se, että tutkimuksen tekijän omat ideologiat tai näkökannat voivat vaikuttaa tutkimukseen. Tutkimuksessa tulee huolehtia, etteivät tutkimuksen tekijän omat näkemykset vääristä tutkimustuloksia. (Malici & Smith 2018, 160–161.)

Tutkielman sisällönanalyysi toteutettiin käymällä aineisto läpi niin, että teoria kulki mukana koko prosessin ajan. Ensin aineistosta etsittiin kaikki tutkimuskysymysten ja teorian valossa esiin nousseet kommentit ja aiheet, ja sitten kaikki löydetty materiaali järjesteltiin omiin luokkiinsa geoeconomisten välineiden perusteella. Seuraavaksi esittelen sisällönanalyysin avulla tuotetut luokat ja niiden alaluokat ja siirryn itse analyysiin.

6. SISÄLLÖNANALYYSI AJATUSHAUTOMOIDEN JULKAISUISTA

Geoeconomisten välineiden valossa aineistosta nousi neljä eri yläluokkaa alaluokkineen, jotka esittelen analyysissä. Ensimmäinen luokka muodostuu ajatushautomoiden mielipiteistä, jotka eivät näe velkaa uhkana Yhdysvalloille. Näitä ovat Cato, EPI ja CSIS. Toinen, kolmas ja neljäs yläluokka muodostui ajatushautomoista, jotka pitävät velkaa taloudellisena uhkana. Toiseen luokkaan kuuluvat AIER, PIIE ja CRFB ja he esittävät, että velasta muodostuu uhka, jos Kiina päättää myydä velkaomistuksensa. Kolmanteen luokkaan kuuluvat CRFB ja CFR ja heidän mukaansa velka on uhka, jos Kiina lakkaa yhtäkkiä sijoittamasta Yhdysvaltoihin. Neljänteen yläluokkaan kuuluu CFR, jolta löytyi mielipiteitä edellisen luokan lisäksi myös siitä, että velka on uhka, jos sitä ei makseta takaisin. Joidenkin samaa poliittista suuntautumista edustavien ajatushautomoiden jakautuminen eri yläluokkiin sekä uhan vastustajien, että kannattajien puolelle osoittaa, ettei ajatushautomoiden puoluepoliittisella suuntautumisella ole vaikutusta velan uhkaan suhtautumiseen. Yläluokkien alaluokat muodostuivat teorian pohjalta, ja ne ovat jakautuneet sen mukaisesti, millaisia teorian geoeconomisia välineitä aineistossa esiintyi (*Taulukko 1.*). Lisäksi peilaan ajatushautomoiden mielipiteitä velasta tutkimuskirjallisuuteen. Seuraavaksi esittelen analyysin ensimmäisen yläluokan, jossa velkaa ei nähdä uhkana ja siirryn sen jälkeen alaluokkiin.

Taulukko 1. analyysin kehikko.

Henna Hurskainen 2021

6.1. Yhdysvaltojen velkaantuminen Kiinalle ei ole uhka

Geoekonomisten välineiden avulla tarkasteltuna Cato, EPI ja ChinaPower eivät näe Kiinan uhkaavan talouttaan valuutan maailmanaseman näkökulmasta, eivätkä lainauskustannusten näkökulmasta: dollarin asema nähdään vahvana ja Yhdysvallat luotettavana sijoituskohteena. China Power Project näkee velkasuhteen pikemminkin yhdistävänä asiana Yhdysvaltojen ja Kiinan välillä, kuin hajottavana tekijänä (China Power Project 2020). Kiina ja Yhdysvallat ovat riippuvaisia toisistaan, sillä Yhdysvallat on Kiinalle tärkeä viennin kannalta ja Kiina pelkää Yhdysvaltojen vastatoimia. Valtioiden riippuvuussuhteen vuoksi on epätodennäköistä, että Kiina kykenisi uhkaamaan taloudellisesti Yhdysvaltoja. (Drezner 2009, 21.)

6.1.1. Dollari - sijoittajien ”turvasatama”

ChinaPower, Cato eikä EPI näe Kiinan aiheuttavan taloudellista vaaraa Yhdysvalloille velkaomistuksillaan. Dollarilla on vahva asema maailman reservivaluuttana (Dong Jung Kim 2019, 156) ja ChinaPower peräänkuuluttaa valuutan tärkeyttä: Kiinasta ei koidu taloudellista uhkaa, sillä Kiinalla

täytyy olla Yhdysvaltojen velkaa, jotta renminbin arvo säilyy. Lisäksi velkaomistukset ovat etu, sillä dollarin asema on vahva. (China Power Project 2020.) Myös Daniel J. Ikenson Catosta tuo esille valuutan tärkeyden Kiinalle: kiinalaisten tuotteiden kysyntä kasvaa vahvan dollarin mukana (Ikenson 2019). Lisäksi Josh Bivens EPI:stä huomauttaa, että Kiinan lakatessa sijoittamasta Yhdysvaltojen pääomaan, renminbin arvo nousisi ja Yhdysvaltojen vienti kasvaisi ja toisi sille edun niin Kiinan markkinoilla ja muualla, joten se olisi Yhdysvalloille jopa hyödyksi, eikä haitaksi (Bivens 2012). Myös James A. Dornin (Cato) mukaan Kiina ei voi aiheuttaa uhkaa valuuttapolitiikallaan. Hän perustaa väitteensä sille, että hän ennustaa Aasian maiden alkavan hajauttamaan sijoituksiaan, jolloin dollari heikkenee euroon nähden. Jos Kiinan ja Yhdysvaltojen välit huononisivat esimerkiksi kauppasodan tai Taiwanin takia, Kiina voisi kyllä nopeuttaa hajauttamista, mutta Kiina itse häviäisi tällaisten toimien seurauksena. (Dorn 2008, 154–155.)

Valuutan maailmanaseman näkökulmasta olisi siis hyvin epätodennäköistä, että Kiina pystyisi tai edes haluaisi käyttää valuuttaa aseenaan Yhdysvaltoja vastaan, sillä tekojen haitat koituisivat suuremmaksi kuin hyödyt dollarin vahvan aseman takia. Dong Jung Kim esittää geoekonomisten välineiden toimivan vain, jos niiden käyttäjällä on vähemmän hävittävää kuin kilpailijalla. Tällainen tilanne on yhä haastavampaa saavuttaa nykypäivän maailmantaloudessa, jossa kehittyneet valtiot yrittävät haastaa Yhdysvaltoja. Toisaalta geoekonomia on noussut haastamaan liberaalia kansainvälistä järjestystä, mutta geoekonomia ei välttämättä toimi valtioiden strategioissa odotetulla tavalla. (Dong Jung Kim 2019, 154.) Lisäksi Aasian maat sijoittivat Yhdysvaltojen valuuttareserveihin Aasian finanssikriisin aikaan juuri siksi, että ne nähtiin turvallisina sijoituskohteina (Thompson 2007, 306). Dollarin valuuttareservit tarjoavat Kiinan taloudelle turvaa, jollaista ei löydy mistään muualta ainakaan tämänhetkisessä maailmantilanteessa, jossa Yhdysvallat toimii maailman johtavana taloutena.

Valuutan käytön tehokkuus geoekonomisena välineenä voidaan myös kyseenalaistaa, sillä Dreznerin mukaan pääoma antaa lainanantajalle puolustuskykyä, muttei ole todistettu, että pääomanviejämaat kykenisivät pääomallaan painostamaan valtioita. Painostus voi toimia pieniä tai heikkoja valtioita vastaan, mutta suurvaltojen osalta painostustoimet pääomalla toimivat heikosti. Kiinan osalta Drezner toteaaakin “...*Kiina on kääntänyt valuuttaylijäämänsä ulkopoliittiseksi voimavaraksi, joka on*

suuruudeltaan pikemminkin pieni kuin suuri.”¹² (Drezner 2009, 9–10.) Valuutan maailmanaseman näkökulmasta Kiinan painostustoimet valuutan avulla eivät siis voi olla tehokkaita suurvaltaa vastaan. Jos Kiina yrittäisi valuutan kautta aiheuttaa Yhdysvalloille taloudellista haittaa, Yhdysvallat on hyvin varustautunut sen varalta. Kiinan peruuttaessa ostojaan dollarin omistuksista, siitä olisi haittaa myös Kiinan investointiportfolioon. Lisäksi Yhdysvalloille lainaavat valtiot eivät voi noin vain myydä dollarin omistuksiaan, sillä suuri osa maailman likviditeeteistä¹³ sijaitsee Yhdysvalloissa. (Drezner 2009, 21.) Myös Myers on sitä mieltä, että Kiina ei voi käyttää taloudellisia painostuskeinoja Yhdysvaltoja vastaan. Ensinnäkin Yhdysvaltojen dollarin asema on niin vahva, että se on nähty ”turvasatamana” epävarmoina aikoina. Toiseksi Yhdysvallat maailman suurimpana taloutena kykenee puolustautumaan Kiinan toimilta: Jos Kiina myisi omistuksensa, se laskisi dollarin arvoa, jolloin renminbin arvo suhteessa nousisi ja siitä koituisi tappiota Kiinalle. (Myers 2007, 499–500.) Kiinan painostustoimet eivät olisi siis varteenotettavia siksi, että niistä olisi sille itselleen merkittävää haittaa ja siksi, että Yhdysvallat on suurvalta ja maailman suurin talous, eikä Kiinan valuuttatoimilla olisi samanlaista vaikutusta kuin pienempiin ja köyhempiin Aasian, Afrikan tai Latinalaisen Amerikan maihin.

6.1.2. Yhdysvaltojen velka suosittu sijoituskohte

Valuutan vahvan aseman lisäksi Yhdysvaltojen velka nähdään Catoissa ja ChinaPowerissa niin turvallisenä sijoituskohteena, ettei Kiinalla ole mahdollisuutta aiheuttaa geoeconomista uhkaa Yhdysvalloille. Ikensonin (Cato) mukaan Kiina voisi myydä Yhdysvaltojen velkaomistuksensa ja aiheuttaa korkeintaan pientä haittaa, ja senkin Kiina tekisi sillä kustannuksella, että toimiensa vuoksi se häviäisi itse paljon enemmän (Ikenson 2019). ChinaPower näkee tilanteen sellaisena, ettei Kiina voi uhata Yhdysvaltoja kalliilla lainauskustannuksilla. Heidän mukaansa Yhdysvalloilla ei ole hätää Kiinan suhteen, sillä Yhdysvaltojen velkakirjat ovat niin suosittuja, että toiset valtiot ostaisivat ne, jos Kiina päättäisi myydä. Esimerkiksi Kiina on jo aiemmin myynyt omistuksiaan vuonna 2015, eikä sillä ollut suurta vaikutusta Yhdysvaltojen talouteen. (China Power Project 2016.) Myös Ikenson korostaa sitä,

---

¹² “...*China has translated its large capital surplus into minor but not major foreign policy gains*” (Drezner 2009, 9 – 10). (Suomentanut Henna Hurskainen)

¹³ Likviditeetillä tarkoitetaan yleisesti sitä, kuinka helposti omaisuuserät tai vakuudet ovat muutettavissa rahaksi. Käteistä pidetään kaikista likvideimpänä omaisuutena, sillä se on helposti vaihdettavissa muuksi omaisuudeksi (Chen 2020).

että Kiina ostaa Yhdysvaltojen velkakirjoja juuri siksi, että ne ovat riskittömimpiä sijoituskohteita koko maailmassa (Ikenson 2019).

Blacwillin ja Harrisin mukaan Kiinan Yhdysvaltojen velkakirjojen myynnin todennäköisyyttä vastaan perustellaan yleisimmin sillä, että myymisestä olisi haittaa myös itse Kiinalle niin kuin myös Ikenson edellä argumentoi. Heidän mukaansa lainanantaja voi kuitenkin vaikuttaa haittaavasti lainaaja valtioon, jos sillä on tarpeeksi merkittävä osa arvopapereita hallussaan - ilman että se itse kärsii. (Blackwill & Harris 2016, 84–85.) Muu tutkimuskirjallisuus ei kuitenkaan tue Blackwillin ja Harrisin argumenttia vaan päinvastoin. Esimerkiksi Dreznerin mukaan taloudelliset sanktiot toimivat vain tiettyjen olosuhteiden vallitessa: lainanottajalla ei ole vaihtoehtoisia väyliä saada lainaa ja lainanantajalla ei ole institutionaalista multilateraalista tukea toimilleen (Drezner 2009, 18). Hänen mukaansa institutionaalinen yhteistyö kasvattaa sanktioiden tehokkuutta (Mt. 19) ja Kiinan täytyisi siis saada tuki joita toimilleen. Jos tarkastelemme Kiinaa ja Yhdysvaltoja näiden olosuhteiden näkökulmasta, Yhdysvalloilla ei ole hätää Kiinan omistaman velan suhteen. Yhdysvalloilla on Kiinan lisäksi muita ulkomaisia sekä kotimaisia vaihtoehtoja lainalleen ja Yhdysvaltoja pidetään turvallisena sijoituskohteena (Mt. 20). ChinaPower toteaa myös, että Yhdysvaltojen velasta tulisi ongelma vasta sitten, jos kaikki muut finanssimarkkinoiden osat sakkaisivat (China Power Project 2016). Kiinan valtion toimet eivät siis yksinään riitä aiheuttamaan suurta taloudellista uhkaa Yhdysvalloille.

Dorn (Cato) esittää, että Kiina voi kyllä osoittaa toimillaan markkinavoimien merkityksen ja että markkinat voivat löytää myös toisenlaisen tasapainon, mutta Kiina ei pysty kuitenkaan vetäytymään Yhdysvaltojen velkakirjamarkkinoilta noin vain. Hänen mukaansa tulisi pikemminkin keskittyä Kiinan pitkän tähtäimen tavoitteeseen, jossa se ei enää alista markkinoita käyttöönsä vaan antaa markkinoiden toimia omalla painollaan. Silloin Kiinan Yhdysvaltojen velkaomistukset vähenisivät, kun investoijat löytäisivät uusia sijoituskohteita ja samalla Kiinan valuuttakurssi nousisi. Yhdysvaltojen tulisi ottaa oma toimintansa tarkasteluun, kun Kiina vetäytyy Yhdysvaltojen velkamarkkinoilta, sillä se ei voi enää luottaa Kiinan lainaamisen aiheuttamaan ohjauskoron alhaisuuteen ja lainan turvaamaan Yhdysvaltojen kulutuksen kattamiseen. (Dorn 2014.) Jos Dornin edellä kuvailema maailmantalous toteutuu tulevaisuudessa, hän antaa aihetta positiivisiin talousnäkyymiin: ”*Jos investoijat luottavat Kiinan lupaukseen liberalisoida ja turvata omistusoikeudet, positiiviset vaikutukset näkyvät*

nopeasti”¹⁴. (Dorn 2014.) Ongelma ei ole siis Dornin näkemyksen mukaan siinä, että Kiina toimii Yhdysvaltojen luotonantajana, vaan Yhdysvaltojen kulutuskäyttäytymisessä: kongressissa nähdään helpommaksi syyttää Kiinaa devalvoinnista ja kauppataseen alijäämästä, kuin keskittyä todelliseen ongelmaan (Dorn 2008, 153–155, 159–160).

Ajatushautomot eivät siis pidä mahdollisena, että Kiina pystyisi käyttämään lainauskustannuksia geoeconomisena instrumenttina. Kiina uhkaa Yhdysvaltoja vasta siinä tapauksessa, jos Kiina saisi toimiansa taakse multilateraalista tukea. Skenaario ei ole todennäköinen niin kauan kuin Yhdysvallat säilyttää johtoasemansa maailman johtavissa kansainvälisissä järjestöissä. Lisäksi dollarin maailman asema on vahva, eikä Kiina voi uhata Yhdysvaltoja lainauskustannusten valossa sillä Kiina kärsisi toimistaan myös itse. Drezner painottaa, että Kiina ja Yhdysvallat ovat riippuvaisia toisistaan, sillä Yhdysvallat on Kiinalle tärkeä viennin kannalta ja Kiina pelkää Yhdysvaltojen vastatoimia. Valtioiden riippuvuussuhteen vuoksi on epätodennäköistä, että Kiina kykenisi uhkaamaan taloudellisesti Yhdysvaltoja. (Drezner 2009, 21.)

Seuraavaksi käyn läpi analyysissä löytämäni ajatushautomoiden mielipiteet velan uhan puolesta. Ne jakautuvat kolmeen osioon, joissa velka nähdään uhkana silloin, jos Kiina myy velkakirjansa, jos Kiina lakkaa ostamasta velkakirjoja tai jos Yhdysvallat ei maksa velkaansa Kiinalle takaisin.

6.2. Velka on uhka, jos Kiina myy velkakirjansa

AIER:issa, PIIE:ssä ja CRFB:ssä velka nähdään uhkana silloin, jos Kiina myy velkaomistuksensa. Geoeconomisten instrumenttien valossa tätä perustellaan ensinnäkin sillä, että dollarin maailman aseman jatkuvuus kyseenalaistetaan. Lisäksi nostetaan esille se, kuinka Kiina voisi vaikuttaa velan avulla Yhdysvaltojen puolustusrahoitukseen eli Yhdysvaltojen kykyyn nostaa varoja. Kolmanneksi nousee uhka Kiinan kyvystä vaikuttaa lainan hintaan, eli geoeconomisten välineiden valossa lainauskustannuksiin.

---

¹⁴ *”If investors are confident in China’s promise to liberalize and protect property rights, the positive effects will quickly set in”*(Dorn 2017). (Suomentanut Henna Hurskainen)

6.2.1. Epävarmuus dollarin maailman aseman vahvuudesta

Valuutan maailman aseman näkökulmasta AIER ja CRFB näkevät Kiinan velkaomistuksen uhkana silloin, jos Kiina myy Yhdysvaltojen velkaomistuksensa. Sven Larson kirjoittaa AIERin julkaisussa dollarin kurssin heikentymisen mahdollisuudesta: Jos Kiina päättäisi myydä omistusoikeutensa Yhdysvaltojen velkaan, voisi se aiheuttaa ”shokkiaallon” läpi Yhdysvaltojen talouden. Tällöin Yhdysvaltojen täytyisi käyttää määrällistä elvytystä, minkä seurauksena dollarin kurssi heikkenisi ja inflaatio-odotukset kasvaisivat ja tämä vaikuttaisi esimerkiksi niin, että öljyn hinta nousisi. (Larson 2018.) Myös Nicholas Borst PIIE:stä toteaa, että jos Kiina vetäytyisi Yhdysvaltojen velkaomistuksesta, sillä olisi ”merkittävä vaikutus” Yhdysvaltojen velkakirjamarkkinoille. Lisäksi hän ottaa esille Kiinan toimet renminbin devalvoimiseksi Yhdysvaltojen velan kautta. (Borst 2011.)

Edellä esitetyille väitteille löytyy puoltavia tekijöitä. Blackwillin ja Harrisin geoeconomisten välineiden teorioiden mukaan dollarin vahvan aseman jatkuminen voidaan kyseenalaistaa, sillä valtiot ovat alkaneet hajauttamaan reservejään sijoittamalla toisiin pienempiin valuuttoihin, mikä sai pontta erityisesti finanssikriisistä. Yhdysvaltoja myös syytetään valuutta-asemansa hyväksikäytöstä ja huonosta talouspolitiikan harjoittamisesta. (Blackwill & Harris 2016, 78–79.) Lisäksi he esittävät, että velkakirjojen myynnistä olisi Kiinalle enemmän haittaa kuin hyötyä, sillä myynnin seurauksena myös muiden Kiinan velkakirjasijoitusten arvo laskisi, mutta samalla kyseenalaistavat edellisen väitteen ja esittävät, ettei myynti vaikuttaisi valuuttavaihtokurssiin eikä Kiinan dollarireservien arvoon. (Blackwill & Harris 2016, 144–146.)

Ensinnäkin dollarin aseman epävarmuus ei yksinään tarjoa Larsonin ja Borstin väitteille vankkaa pohjaa. Niin kuin aiemmin kävi ilmi, Kiina on vielä toistaiseksi riippuvainen dollarista pitääkseen yllä omaan valuuttapolitiikkaansa ja dollarisijoituksista vetäytyminen olisi siksi Kiinan kohdalla epätodennäköinen skenaario. Renminbin nousun suhteen tulee myös ottaa huomioon, että sen vaikutukset ovat huonosti ennustettavissa, sillä maailmalla on jo kokemusta demokraattisen valtion johtamasta suurimmasta reservivaluutasta, muttei sellaisesta valuutasta, jonka taustalla ei ole demokraattista valtiota (Blackwill & Harris 2016, 78–79). Näin ollen renminbin nousu ei ole yksioikoista tai varmaa, eikä sen vaikutuksia dollarin maailmanasemaan voida ennustaa. AIER:in ja CRFB:n kommentit

valuutasta eivät ota huomioon näitä seikkoja ja vetävät siksi liian suoria johtopäätöksiä povaten uhkakuvia Yhdysvalloille. Lisäksi Blackwillin ja Harrisin argumentti siitä, että velkakirjojen myynti ei lopuksi olisikaan haitaksi Kiinan valuuttapolitiikkaan ei saa tukea muusta tutkimuskirjallisuudesta. Aiempien Dreznerin argumenttien valossa edellä mainittu ei olisi mahdollista, sillä valuutan käyttö geoeconomisena instrumenttina ei toimisi suurvaltaa vastaan, Kiinan toimet vaikuttaisivat myös sen omaan investointiportfolioon ja lopuksi sen takia, että suuri osa likvitoiduista reserveistä sijaitsee Yhdysvalloissa.

6.2.2. Yhdysvaltojen puolustusrahoitus vaarassa

Geoeconomisten välineiden valossa Kiina nähdään AIER:issa valuutan aspektien lisäksi uhkana myös varojen nostamisen edullisuuden näkökulmasta. Larson (AIER) nostaa esille Kiinan kyvyn vaikuttaa toimillaan Yhdysvaltojen kansalliseen turvallisuuteen, sillä se voi vaikuttaa Yhdysvaltojen puolustusrahoitukseen (Larson 2018). Kiinan Yhdysvalloille lainaaminen on esimerkiksi mahdollistanut Yhdysvaltojen osallistumisen Irakin sotaan rasittamatta yhdysvaltalaisen kukkaroita (Thompson 2007, 320). Blackwill ja Harrisin toteavat, että valtion talouden tila voi määrittää sen kykyä rahoittaa sotia tai turvallisuusongelmia (Blackwill & Harris 2016, 80) ja Kiina voisi vaikuttaa puolustusrahoitukseen velan kautta, mikä heikentäisi Yhdysvaltojen puolustuskykyä Kiinaa vastaan. Osoitan uhka-luvun lopuksi, miksi skenaario ei kuitenkaan ole velan avulla mahdollinen.

6.2.3. Kiina voi vaikuttaa Yhdysvaltojen lainan hintaan

Geoeconomisten välineiden näkökulmasta velkaa pidetään AIER:issa ja CRFB:ssä uhkaavana myös lainauskustannusten kannalta. Larsonin mukaan Kiina ilmoitti taannoin harkitsevansa investointejaan Yhdysvaltojen velkakirjoihin, mikä nosti heti Yhdysvaltojen ohjauskorkoa. Yhdysvaltojen velkaomistusten myyminen vaikuttaisi ohjauskoron nousuun ja ohjauskoron nousu vaikuttaisi myös Yhdysvaltojen velan koron nousuun ja lainaaminen kallistuisi. Larson myös rinnastaa Yhdysvaltojen tilannetta finanssikriisin ”hard hit” valtioihin Euroopassa sekä Latinalaisessa Amerikassa. (Larson 2018.) Larsonin lisäksi Maya McGuineas CRFB:stä näkee mahdollisena sen, että Kiina voisi myydä omistuksensa Yhdysvaltojen velasta ja pitää Kiinan velkaomistusosuutta uhkana korkojen nousun kannalta: velkaomistusten myyminen nostaisi Yhdysvaltojen ohjauskorkoa ja koron nousu tulisi Yhdysvalloille kalliiksi (McGuineas 2019).

Lisäksi McGuineas kirjoittaa siitä, kuinka Yhdysvaltojen velasta suuri osa on ulkomaisessa omistuksessa ja pitää sitä uhkana (McGuineas 2019). Tällä on selvä yhteys geoeconomisten instrumenttien kanssa, sillä Blackwill ja Harris esittävät valtion velan ulkomaisella omistuksella olevan merkitystä sen suhteen, onko velka enimmäkseen yksityisessä vai suvereenissa omistuksessa (Blackwill & Harris 2016, 82). McGuineasin ottaa myös esille ”Trump kortin”, millä hän tarkoittaa juuri velkakirjojen myyntiä. McGuineas esittää, että Kiinalla on valtaa aiheuttaa hankaluuksia Yhdysvaltojen ja Kiinan välisen kauppasodan suhteen myymällä Yhdysvaltojen velkakirjansa. (McGuineas 2019.)

McGuineas esittää kuitenkin myös argumentteja velan uhkaa vastaan ja kommentit ovat osin ristiriidassa keskenään. Hänen mukaansa muut valtiot voisivat myös paikata tilanteen ostamalla Kiinan myymät velkakirjat, Yhdysvaltojen velkakirjojen ollessa niin suosittuja sijoituskohteita. Lisäksi hän esittää, että teko olisi Kiinalle riskialtis siksi, että velkakirjojen omistus on vähentynyt ja Kiinalle jäisi vähemmän vaihtoehtoja sijoittaa rahansa, jos se jättäisi Yhdysvallat pois vaihtoehtoista. McGuineas myöntää myös, että velkaomistusten myyminen haittaisi myös Kiinaa. Hän painottaa kuitenkin, ettei Kiinan uhan suhteen tulisi ottaa tarpeettomia riskejä. (McGuineas 2019.)

Larsonin ja MacGuineasin argumentit koron nousun vaarallisuudesta ja Yhdysvaltojen velan ulkomaanvelasta eivät tarjoa perusteluja, jotka kumoaisivat velan uhkakuvan vastustajien argumentteja ja MacGuineas jopa itse kumoo omia argumenttejaan. On totta, että Kiinalla on mahdollisuus tehdä velkakirjojen avulla geopoliittinen kannanotto Yhdysvaltoja vastaan, mutta seikka ei itsessään ole riittävä perusteeksi. Ensinnäkin siksi, että Yhdysvaltojen velkakirjat ovat suosittu sijoituskohte ja Kiinan myydessä omistuksensa muut sijoittajat paikkaisivat tilanteen, kuten Drezner edellä totesi. Toiseksi sen takia, että Blackwillin ja Harrisin mukaan ei ole pitäviä todisteita siitä, että velkaomistuksilla voisi tehdä geopoliittisen kannanoton ja todisteet sen puolesta ovat heikkoja (Blackwill & Harris 2016, 83).

6.3. Velka on uhka, jos Kiina lakkaa ostamasta Yhdysvaltojen velkakirjoja

CRFB pitää velkaa uhkana silloin, jos Kiina lopettaa Yhdysvaltojen velkakirjoihin sijoittamisen. Konkreettisesti tämä tarkoittaisi sitä, ettei Yhdysvallat saisi enää Kiinalta lainaa. Geoekonomisten välineiden kautta huomio kommenteissa kiinnitty erityisesti pelkoon lainauskustannusten nousemisesta, mitä tarkastellaan seuraavassa kappaleessa.

6.3.1. Lainauskustannusten hillitseminen

Megan McArdle CRFB:stä on samaa mieltä Larsonin ja McGuineasin kanssa siitä, että Kiinan omistukset Yhdysvaltojen velasta uhkaavat Yhdysvaltojen taloutta. McArdle lähestyy kuitenkin ongelmaa hieman eri perspektiivistä ja esittää, että velasta tulee ongelma silloin, jos Kiina ei jatka Yhdysvaltojen valtion velkakirjojen ostamista (eli lainaamista Yhdysvalloille). Sen sijaan hän ei näe uhkaa siinä, että Kiina myisi omistuksensa. McArdle perustelee näkökantaansa sillä, että Kiinan poistuminen Yhdysvaltojen velkamarkkinoilta aiheuttaisi sen, että Yhdysvaltojen täytyisi houkutella uusia lainaajia itselleen nostamalla korkoa, ja pienikin koron nousu tarkoittaisi samalla velan kallistumista. Tällöin Yhdysvaltojen täytyisi aloittaa ”dramaattiset fiskaaliset toimenpiteet”¹⁵ tai yksinkertaisesti jättää velka maksamatta. (McArdle 2011.) McArdle on siltäosin oikeassa, että koron nousu nostaisi myös velan hintalappua. Yhdysvaltojen tapauksessa tulee kuitenkin ottaa huomioon aikaisemmin mainittu Yhdysvaltojen suosio sijoituskohteena. Vaikka Kiina lakkaisi ostamasta Yhdysvaltojen velkakirjoja, se löytäisi helposti uusia sijoittajia.

6.4. Velka on uhka, jos velkaa ei makseta takaisin

James McBride, Andrew Chatzky ja Anshu Siripurapu (CFR) painottavat taloudellisen uhan syntyvän silloin, jos Yhdysvallat ei maksa velkaa takaisin. Esimerkiksi osa republikaaneista syyttää koronapandemiasta Kiinaa, ja haluaisi rankaista siitä jättämällä Yhdysvaltojen velat maksamatta Kiinalle. Heidän mukaansa suunnitelma on kuitenkin huono, sillä se laskisi luottamusta Yhdysvaltoihin.

---

¹⁵ Talouspoliittiset toimenpiteet, joilla vaikutetaan talouteen. Näitä ovat säästäminen ja verotus. (IMF 2020.)

(McBride, Chazky & Siripurapu 2020.) Geoeconomisten välineiden avulla tarkasteltuna juuri luottamuksen lasku olisi ongelma, sillä luottamuksen laskemisen seurauksena Yhdysvaltojen olisi vaikeampaa saada lisää lainaa sijoittajilta. Luottamuksen lasku voidaan tulkita epäedullisena Yhdysvalloille myös valuutan maailmanaseman kannalta, sillä se heijastuisi dollariin negatiivisesti.

Kiinan velkaomistukset nähdään AIER:issa, PIIE:ssä, CRFB:ssä ja CFR:ssä uhkana, mutta uhkakuville ei löydy riittävästi puoltavaa tutkimustietoa. Ensinnäkin Kiina tarvitsee dollaria harjoittaakseen nykyistä devalvointitaktiikkaansa. Toiseksi renminbin nousu dollarin ja euron rinnalle ei ole varmaa, eikä sen nousun vaikutuksia tiedetä. Geoeconomiset instrumentit toimivat myös heikosti suurvaltaa vastaan ja Yhdysvalloilla on sijoituskohteena luotettava maine. Siksi velan maksamatta jättäminen ei voi tulla kysymykseen Yhdysvaltojen kohdalla, sillä se menettäisi luottoasemansa. Yhdysvaltojen puolustusrahoitus ei ole myöskään vaarassa, sillä kaiken edellä mainitun valossa mahdollisuudet siihen, että Kiina käyttäisi velkaa geoeconomisesti hyödykseen on pieni. Todellinen uhka velan suhteen on pikemminkin se, että velka antoi Kiinalle mahdollisuuden muokata itsestään itsenäisen toimijan globaaleilla markkinoilla, toiseksi suurimman talouden, johon kansainväliset sopimukset tai painostus eivät tehoa (Myers 2007, 501).

7. JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkielmassa tutkin geoeconomisten välineiden valossa sitä, näkevätkö yhdysvaltalaiset ajatushautomot velkaomistuksen uhkana. Analyysin perusteella Kiinan velkaomistusta ei nähdä varteenotettava uhkana. Vaikka aineistosta ilmenee geoeconomisten välineiden perusteella Yhdysvaltojen taloutta uhkaavia tekijöitä, ne eivät kuitenkaan saa tarpeeksi tukea ja uskottavia perusteluja tutkimuskirjallisuudesta. Sen sijaan ajatushautomot, jotka ovat velan uhkaa vastaan perustelevat kantansa toistuvasti tutkimuskirjallisuudessa esiin tulleilla argumenteilla.

Lisäksi tarkastelin, vaikuttaako ajatushautomoiden puoluepoliittinen suuntautuminen myös velkaan suhtautumiseen. Ajatushautomoiden mielipiteiden velan suhteen ei voida sanoa korreloivan ajatushautomoiden poliittisen orientaation suhteen, eikä se vaikuttanut mielipiteiden lopputulemiin (*Taulukko 2.*). Samassa ajatushautomossa mielipiteet velan uhasta pysyivät muuten samana, mutta joiltakin osin eri mielipiteitä löytyi velkaongelman syistä – miksi velasta voi olla taloudellista haittaa

Yhdysvalloille. Keskustaoikeistolaiset AIER sekä CRFB pitävät Yhdysvaltojen velkaa Kiinalle uhkana, mutta kolmas tutkielman keskustaoikeistolainen ajatushautomo Cato oli taas uhan mahdollisuutta vastaan. AIER näkee velan uhkana, jos Kiina myy omistuksensa ja CRFB näkee velan uhkana Kiinan myydessä omistukset sekä silloin, jos Kiina lakkaa lainaamasta Yhdysvalloille. Keskustaoikeistolaisen Caton lisäksi keskustavasemmistolaisista kantaa edustava EPI ei näe velkaa uhkana, eikä myöskään puolueettomaksi luokitellut PIIE ja CSIS. Sen sijaan puolueeton CFR suhtautui velkaan uhkana silloin, jos Yhdysvallat ei maksa velkaansa takaisin.

Taulukko 2. ajatushautomoiden poliittisesta suuntautumisesta, sekä suhtautumisesta velan uhkaan.

	Keskustavasemmisto	Keskustaoikeisto	Puolueeton
Uhka jos Kiina myy		AIER	
Uhka jos Kiina myy & lakkaa ostamasta		CRFB	
Uhka jos ei maksa takaisin			CFR
Ei uhka	EPI	Cato	CSIS, PIIE

Henna Hurskainen 2020

Kiina ei voi käyttää velkaa geoeconomisena instrumenttina ja aiheuttaa Yhdysvaltojen talouden romahdusta. Ensinnäkin dollarin maailmanasema on niin vahva, ettei Kiina voi aiheuttaa dollarireserveillään Yhdysvalloille haittaa. Jos Kiina yrittäisi painostaa dollarilla Yhdysvaltoja, se kärsisi siitä myös itse, ja lisäksi painostustoimet ovat tehottomia suurvaltaa vastaan. Varteenotettavaa taloudellista painostusta luodakseen Kiinan täytyisi saada multilateraalista tukea. Lainauskustannusten osalta ajatushautomot ottavat esille merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, joita voi aiheutua, jos Kiina myy velkaomistuksensa, lopettaa ostamasta niitä tai jos Yhdysvallat ei maksaisi velkaa takaisin. Kuten uhan vastustajat esittävät Yhdysvaltojen velka on kuitenkin niin suosittu sijoituskohde, että Kiinan myymille velkakirjoille löytyisi uusia ostajia, jos Kiina ei enää niihin sijoittaisi. Argumentti Yhdysvaltojen puolustusrahoituksen epäämisen mahdollisuudesta ei myöskään ole relevantti juuri siksi, että Yhdysvallat voi saada helposti rahoitusta myös muualta Kiinan vetäytyessä sijoituksista. Lisäksi, jos Yhdysvaltojen velan ennustetaan kasvavan entisestään Yhdysvallat tekisi suurta haittaa itselleen, jos se ei maksaisi velkojaan takaisin, sillä luottamus Yhdysvaltoihin kärsisi ja sen olisi hankalaa saada lainaa muualtakaan kuin Kiinalta, jos sijoittajat eivät voisi pitää sitä turvallisena sijoituskohteena.

Yhdysvaltojen velka Kiinan suhteen vaatii jatkotutkimusta tulevaisuudessa, sillä Kiinan ja Yhdysvaltojen alati muuttuvat asemat maailmantaloudessa voivat muuttaa kummankin valta-asemia myös geoeconomisten välineiden käytön suhteen. Jos Kiina ohittaa taloudellaan Yhdysvallat ja renminbin maailman asema reservivaluuttana kasvaa—niin kuin Blackwill ja Harris ennustavat—Yhdysvaltojen ja Kiinan velkasuhteen luonne voi muuttua. Lisäksi jos Yhdysvaltojen jo valmiiksi suuren velan on ennustettu jatkavan kasvuaan, se voi tulevaisuudessa aiheuttaa uusia haasteita Kiinan suhteen.

LÄHTEET:

Primäärilähteet:

Bivens, Josh (2012), *No, we don't need China to finance budget deficits*, Saatavissa <<https://www.epi.org/blog/borrowing-china-finance-budget-deficits>>, luettu 18.11.2020.

Borst, Nicholas, (2011), *China's Holdings of U.S. Debt and Treasury TIC Reports*, Saatavissa <<https://www.piie.com/blogs/china-economic-watch/chinas-holdings-us-debt-and-treasury-tic-reports>>, luettu 18.11.2020.

China Power Project (2016). *Is it a Risk for America that China Holds over \$1 Trillion in U.S. Debt?* Saatavissa < <https://chinapower.csis.org/us-debt/> >, luettu 6.1.2021.

Dorn, A. James (2014), *China's Risky Play in the U.S. Debt Market*. Saatavissa <<https://www.cato.org/publications/commentary/chinas-risky-play-us-debt-market?queryID=5538562997d8afc9c77eb5b30802f44e>>, luettu 11.1.2021.

Dorn, A. James (2008), "The Debt Threat: A Risk to U.S. – China Relations?", *The Brown Journal of World Affairs*, Volume XIV issue 2.

Ikenson, J. Daniel (2019), *China's U.S. Debt Portfolio Will Not Be Weaponized for the Trade War*, Saatavissa <<https://www.cato.org/publications/commentary/chinas-us-debt-portfolio-will-not-be-weaponized-trade-war>>, luettu 7.1.2021.

Larson, Sven, (2018), *Uncle Sam Trembles at Chinese Whisper*, Saatavissa <<https://www.aier.org/article/uncle-sam-trembles-at-a-chinese-whisper/>>, luettu 18.11.2020.

McArdle, Megan (2011), *What a Crisis Looks Like*, Saatavissa <<https://www.theatlantic.com/business/archive/2011/04/what-a-crisis-looks-like/237849/>>, luettu 11.1.2021.

McBride, James; Andrew Chatzky & Anshu Siripurapu, (2020) *The National Debt Dilemma*, Saatavissa <<https://www.cfr.org/background/national-debt-dilemma>>, luettu 8.1.2021.

McGuineas, Maya, (2019), *Trump-Xi trade talks at G20: America's biggest weakness in no big secret*, Saatavissa <<https://www.foxbusiness.com/markets/trump-xi-trade-war-summit-g20-us-china>>, luettu 18.11.2020.

Sekundäärilähteet:

American Institute of Economic Research (2020). Saatavissa <<https://www.aier.org/about/>>, luettu 16.11.2020.

BBC (2020). Saatavissa <<https://www.bbc.com/news/world-asia-china-55454146>>, luettu 6.1.2021.

Blackwill, Robert D. & Jennifer M. Harris (2016), *War by Other Means*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.

Cato Institute (2020). Saatavissa <<https://www.cato.org/about>>, luettu 15.10.2020.

Center for Strategic and International Studies (2020). Saatavissa <<https://www.csis.org/programs/about-us>>, luettu 29.12.2020.

Chen, James (2020), *"Liquidity"*. Saatavissa <<https://www.investopedia.com/terms/l/liquidity.asp>>, luettu 9.2.2021.

China Power (2021). Saatavissa <<https://chinapower.csis.org/what-is-power/>>, luettu 10.2.2021.

Congressional Budget Office (2020). Saatavissa <<https://www.cbo.gov/publication/56309>>, luettu 16.12. 2020.

Council on Foreign Relations (2020). Saatavissa <<https://www.cfr.org/think-tank>>, luettu 16.11.2020.

Dong Jung Kim (2019), “The Perils of Geoeconomics”, *The Washington Quarterly* 42(1): 153-170. DOI: 10.1080/0163660X.2019.1593666

Drezner, Daniel W. (2009), “Bad Debts: Assessing China’s Financial Influence in Great Power Politics”, *International security* 34(2): 7–45.

Elinkeinoelämän Keskusliitto (2015), Saatavissa <<https://ek.fi/ajankohtaista/blogit/viikon-kysymys-mita-tarkoittaa-vaihtotase/>>, luettu 26.1.2021.

Elinkeinoelämän Keskusliitto (2021), Saatavissa <<https://ek.fi/ajankohtaista/uutiset/viikon-kysymys-monenlaisia-devalvaatioita-ulkoinen-sisainen-fiskaalinen-vai-vaivihkainen/>>, luettu 11.1.2021.

Horn, Sebastian; Carmen M. Reinhart & Christoph Trebesch (2019), Saatavissa <https://www.nber.org/system/files/working_papers/w26050/w26050.pdf>, luettu 12.1.2021.

International Monetary Fund (2020), Saatavissa: <<https://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/basics/fiscpol.htm>>, luettu 26.1.2021.

Jae Wan Chung (2015), *Global Economic Disparity: A Dynamic Force in Geoeconomics Competition of Superpowers*. Lexington Books.

Major Foreign Holders of Treasury Securities (2020). Saatavissa <<https://ticdata.treasury.gov/Publish/mfh.txt>>, luettu 16.10.2020.

Malici, Akan & Elisabeth S. Smith (2018), *Political Science Research in Practice*. Milton: Routledge.

McGann, James G. (2007), *Think Tanks and Policy Advice in the United States: Academics, Advisors and Advocates*. Abingdon: Routledge, 2007.

Media Bias Fact Check (2020). Saatavissa <<https://mediabiasfactcheck.com/>> , luettu 22.11.2020.

Myers, M. R. (2018), "The globalization of united states debt: The real impact of china's rise as a creditor state". *Indiana Journal of Global Legal Studies*, 25(1): 495-511.

Negut, Silviu (2016), "Geostrategy vs. Geoeconomy". *Strategic impact* 58:7-.

Petsinger, M. (2017), "What is geoeconomics?". *The World Today*, 72 (1).

Schaefer, Donald (2019), "The United States' National Debt and the Necessity to Prepare for Its Default." *Campbell law review*, 41(2): 457-.

Scholvin, Sören, & Mikael Wigell (2018), "Power Politics by Economic Means: Geoeconomics as an Analytical Approach and Foreign Policy Practice". *Comparative Strategy* 37(1): 73–84.

Schreier, Margrit (2012), *Qualitative Content Analysis in Practice*. Los Angeles: Sage. Print.

The Balance (2020). Saatavissa, <<https://www.thebalance.com/u-s-debt-to-china-how-much-does-it-own-3306355>>, luettu 13.10.2020.

The Committee for a Responsible Federal Budget (2020). Saatavissa <<http://www.crfb.org/about-us>>, luettu 16.11.2020.

The Economic Policy Institute (2020). Saatavissa <https://www.epi.org/about/>, luettu 16.11.2020.

The Peterson Institute for International Economics (2020). Saatavissa <<https://www.piie.com/about-piie>>, luettu 15.10.2020

Thompson, H. (2007), “Debt and Power: The United States’ Debt in Historical Perspective”. *International Relations*, 21(3): 305–323. <https://doi.org/10.1177/0047117807080198>.

Treasury Direct (2020). Saatavissa <https://www.treasurydirect.gov/govt/resources/faq/faq_publicdebt.htm>, luettu 17.12.2020.

U.S. Department of Treasury (2020). Saatavissa <<https://www.treasury.gov/resource-center/faqs/markets/pages/national-debt.aspx>>, luettu 17.12.2020.

U.S. Treasury (2020), “Debt to the penny”, Saatavissa <<https://fiscaldata.treasury.gov/datasets/debt-to-the-penny/debt-to-the-penny>>, luettu 13.10.2020.

Vihma, Antto (2018), “Goeconomics Defined and Redefined.” *Geopolitics* 23(1): 47–49.

Yle Uutiset (2020). Saatavissa <<https://yle.fi/uutiset/3-11648972>>, luettu 22.11.2020.